

Studieplan 2017/2018

Bachelor i økonomi og administrasjon

Studiepoeng: 180

Studiets nivå og organisering

Studiet er en grunnutdanning som består av 180 studiepoeng og er normert til tre år som heltids studium. Fullført studium gir rett til bachelorgrad med tittelen "Bachelor i økonomi og administrasjon".

Studiet er basert på ukentlig undervisning på studiested Rena.

Forventet arbeidsinnsats for et heltidsstudium er 1500-1800 timer per år.

Bakgrunn for studiet

I næringslivet, offentlig virksomhet og andre organisasjoner er det stadig behov for personer med kompetanse på høgskolenivå innen økonomi og administrasjon. Behovet finnes i alle bransjer og på alle nivåer. Bachelor i økonomi og administrasjon gir en bred grunnutdanning innen økonomiske og administrative fag, dvs. regnskap, økonomistyring, samfunnsøkonomi, organisasjon og ledelse, markedsføring, strategi og metode. Gjennom valgfag gis studenten mulighet til å sette sitt eget preg på studiet. Det legges stor vekt på at studentene skal tilegne seg gode metodekunnskaper. Fullført studium gir et godt grunnlag både for yrkeslivet og for videre studier på mastergradsnivå.

Læringsutbytte

Kandidaten skal ha kunnskaper om beslutninger på mikronivå innenfor private og offentlige organisasjoner med sikte på å koordinere bruken av knappe ressurser for å nå organisasjonens mål. Kandidaten skal kunne bidra til utviklingsfremmende arbeid for å fremme virksomhetens innovasjonsevne og skal være i stand til å forstå samfunnsmessige virkninger av beslutningene og handle i samsvar med juridiske, miljømessige og etiske standarder.

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten

- har bred kunnskap om sentrale temaer, teorier, problemstillinger, prosesser og verktøy og metoder innenfor fagområdet, herunder kunnskap om
 - hvordan organisasjoner er bygd opp, fungerer og kan videreutvikles
 - hva som påvirker en virksomhets inntekter og kostnader
 - hvordan virksomheter kan finansieres
 - hvordan produkter og tjenester kan utvikles og markedsføres
 - hvordan økonomiske styringsverktøy brukes
 - hvilke konsekvenser makroøkonomiske og markedsmessige forhold kan ha for en virksomhet
 - matematikk, statistikk og samfunnsvitenskapelig metode som anvendes innenfor det økonomisk-administrative fagområdet
 - de økonomisk-administrative fagområdenes historie og plass i samfunnet, samt grunnleggende kunnskap om de ulike økonomisk-administrative fagområdenes vitenskapelige grunnlag
 - aktuell forskning og utviklingsarbeid og kan oppdatere sin kunnskap innenfor de økonomisk-administrative fagområdene

Ferdigheter

Kandidaten

- har metodiske og analytiske ferdigheter som setter kandidaten i stand til å anvende og kombinere kunnskapen til å identifisere, formulere og løse økonomisk-administrative problemstillinger som kandidaten kan møte i arbeidslivet, og kan herunder
 - analysere ledelsesfaglige problemstillinger
 - analysere sammenhengen mellom inntekter, kostnader og resultat
 - utarbeide og analysere regnskap
 - gjennomføre strategiske analyser
 - vurdere nye investeringer
 - vurdere hvilke konsekvenser makroøkonomiske og markedsmessige forhold kan ha for en bedrift
- kan bidra til utviklingsarbeid for å fremme virksomhetens innovasjonsevne
- kan oppdage, tolke og bruke forskningsresultater innen økonomisk-administrative fag, samt forstå hvordan disse forholder seg til eksisterende teorier og praktisk erfaring

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsikt i fag- og yrkesetiske problemstillinger relevante for økonomi og administrasjon
- forstår samfunnsmessige virkninger av virksomhetens beslutninger og kan handle innenfor juridiske, miljømessige og etiske rammer
- kan planlegge og gjennomføre egne prosjekter innenfor gitte tidsrammer
- kan løse arbeidsoppgaver både selvstendig og i samarbeid med andre
- kan formidle fagstoff innenfor de økonomisk-administrative fagområdene skriftlig og muntlig
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre med bakgrunn innenfor eget fagområde og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis

Målgruppe

Målgruppen er personer som ønsker seg en grunnutdanning innen økonomi og administrasjon og som ønsker å studere på heltid. Studiet har et bredt rekrutteringsgrunnlag, både blant personer som kommer rett fra videregående skole og personer med ulike typer arbeidserfaring. Studiet er også velegnet for de som senere ønsker å studere videre til mastergrad ved norske eller utenlandske universiteter.

Det anbefales at studentene har et godt grunnlag i matematikk (S1+S2 eller tilsvarende). Studenter som har et svakere matematikkgrunnlag må forvente å legge ekstra arbeidsinnsats i emnet Matematikk for økonomer.

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Studiet Bachelor i økonomi og administrasjon gir en grunnutdanning med allsidige karrieremuligheter. Studiet gir en bred yrkesrettet kompetanseplattform for å arbeide som fagperson eller rådgiver i privat næringsliv, offentlig sektor og andre organisasjoner. Studiet kvalifiserer f.eks. for eksempel for å jobbe med regnskap og økonomiske analyser, markedsføring, kunderådgivning, personalarbeid, utredningsarbeid eller bedriftsrådgivning. Studiet utdanner ikke ferdige spesialister, men gir et godt grunnlag for spesialisering gjennom opplæring på arbeidsplass eller videre studier. Kandidaten skal også kunne utvikle seg til å lede andre.

Kandidatene vil kunne være kvalifiserte for å begynne på masterutdanninger i Norge og i utlandet, blant annet Master i økonomi og ledelse ved Høgskolen i Innlandet og andre norske universiteter og høyskoler. Kombinasjonen Bachelor i økonomi og administrasjon

og Master i økonomi og ledelse (Master i økonomi og administrasjon) gir grunnlag for sidetittelen *Siviløkonom*. Studiet kvalifiserer også for opptak til Master i innovasjon og Master i offentlig styring og ledelse (Master og Public Administration, MPA) ved Høgskolen i Innlandet. Vær oppmerksom på at det ved de ulike utdanningsinstitusjonene kan stilles spesifikke krav til fagkombinasjoner og karakterer ved opptak til masterutdanning.

Opptakskrav og rangering

Generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarende nivå.

Arbeids- og undervisningsformer

Læringsformene vil veksle mellom forelesninger, praktiske øvelser individuelt og i grupper, prosjektarbeid, veiledning, plenumspresentasjoner og selvstudium. I enkelte emner er det krav om innlevering av obligatoriske skriftlige arbeider og/eller muntlige presentasjoner. Emnebeskrivelsen for det enkelte emne gir nærmere informasjon.

Vurderingsformer

Vurderingsformer som benyttes i studiet er individuell, skriftlig eksamen (både skoleeksamen på campus og hjemmeeksamen), semesteroppgave i gruppe, flervalgstester, prosjektarbeid og muntlig eksamen. I enkelte emner forutsettes det bruk av PC under eksamen. De ulike vurderingsformene framgår av den enkelte emnebeskrivelse. Det forutsettes at alle deleksamener må være bestått for at et emne skal vurderes til bestått. Dersom ikke annet er oppgitt i emnebeskrivelsen, blir det benyttet graderte bokstavkarakterer A-F, der E er laveste ståkarakter.

Internasjonalisering

Studenten kan integrere et utenlandsopphold av ett semesters varighet i løpet av studiet, nærmere bestemt i 4. semester. Studenter som ikke reiser på utenlandsopphold anbefales å velge et valgfag som undervises på engelsk (disse emnene tilbys også til utvekslingsstudenter fra våre internasjonale samarbeidspartnere). I tillegg benytter man seg av engelsk pensum i enkelte emner.

Høgskolen i Hedmark har avtaler med flere utenlandske høgskoler og universitet. Disse finner en i Europa, USA, Asia og i Australia. Høgskolen velger ut noen hovedsamarbeidspartnere (disse kan variere over tid). Utenlandsopphold skal være godkjent av høgskolen på forhånd, og innarbeides i den enkeltes utdanningsplan.

Studiets oppbygging og innhold

Studiet er organisert som et fulltidsstudium med ukentlig undervisning på studiested Rena.

Formålet med valgemnene er å tilegne seg kunnskaper og ferdigheter innen det økonomisk-administrative fagområdet. Valgemnene velges blant emner på andre studieprogram ved Høgskolen i Innlandet, studiested Rena. Tilbudet av valgemner vil kunne variere noe fra år til år. Vær oppmerksom på at enkelte valg kan blokkeres fordi flere emner settes opp på samme tidspunkt i timeplanen. Det kan unntaksvis være begrensning på antall studenter på enkelte valgemner.

Ved godkjenning av emner fra utenlandsk lærested i forbindelse med utvekslingsopphold, må de to obligatoriske emnene erstattes med tilsvarende emner ved utenlandsk institusjon. Et utvekslingsopphold vil også kunne gi et utvidet tilbud av valgemner. Valgemner velges fritt ved utenlandsk institusjon, innenfor rammen av at emnene skal være innenfor det økonomisk-administrative fagområdet og ikke overlappe faglig med obligatoriske emner i studiet.

Det er mulig å søke overgang til Bachelor i regnskapsførerfag etter første studieår. I så fall bør man gjøre endringer i den individuelle utdanningsplanen slik at man følger emnesammensetningen for Bachelor i regnskapsførerfag allerede fra 2. semester.

Studiet bygger på anbefalt plan for Bachelor i økonomi og administrasjon utarbeidet av Norsk råd for økonomisk-administrative utdanninger (NRØA), sist revidert i 2011. Siste versjon av NRØAs plan er tilgjengelig på www.uhr.no. Bachelor i økonomi og administrasjon ved Høgskolen i Innlandet oppfyller denne planens minimumskrav til antall studiepoeng innenfor bedriftsøkonomisk analyse, administrasjonsfag, samfunnsøkonomi og metodefag, samt krav om fordypning/videreføringsemner. Det tas forbehold om at eventuelle endringer av NRØAs plan for Bachelor i økonomi og administrasjon kan føre til endringer i studieplan for Bachelor i økonomi og administrasjon ved Høgskolen i Innlandet.

Angående valg av valgemner

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester
			Sum:	

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Aktuelle valgemner innenfor regnskap og økonomi

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
				høst	vår
3REV320	Årsregnskap	15	V	7,5	7,5
3REG200	Skatterett I - personbeskatning	7,5	V	7,5	
3REG300	Skatterett III - merverdiavgiftsrett	7,5	V	7,5	
3REV210	Virksomhets- og regnskapsorganisering	7,5	V		7,5
3REG250	Skatterett II - virksomhetsbeskatning	7,5	V		7,5
3JUS200	Rettslære	7,5	V		7,5
3SAM200	Mikroøkonomi 2	7,5	V		7,5
Sum:				0	0

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Aktuelle valgemner innen organisasjon og ledelse

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
				Høst	Vår
3ORG230	Digital organisasjon og ledelse	7,5	V	7,5	
3ORG220	Organisjonsutvikling og kommunikasjon	7,5	V	7,5	
3LED140	Arbeidsgrupper og team i organisasjoner	7,5	V		7,5
3LED320	Prosjektledelse	7,5	V		7,5
3LED120	Human Resource Management (HRM)	7,5	V		7,5
3ORG350	Digital kommunikasjon og sosiale medier	7,5	V		7,5
3LED350	Organisjonsperspektiver på endring og innovasjon	7,5	V		7,5
3ORG240	Tjenestelogikk og tjenesteinnovasjon	7,5	V		7,5
Sum:				0	0

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Aktuelle valgemner innen serviceledelse og markedsføring

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
				Høst	Vår
3SER320	Operasjonell serviceledelse og informasjonsteknologi	7,5	V	7,5	
3SER300	Kunderelasjoner og relasjonsledelse	7,5	V	7,5	
3SER250	Serviceloggikk	7,5	V	7,5	
3MAR300	Merkevareledelse	7,5	V	7,5	
3SER100	Kommunikasjon og kundebehandling	7,5	V	7,5	
3SER200	Serviceledelse og kvalitet	7,5	V		7,5
3MAR120	Markedskommunikasjon	7,5	V		7,5
3MAR240	Forbrukeratferd	7,5	V		7,5
Sum:				0	0

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Studiet er bygd opp slik det framgår av tabellen nedenfor.

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester					
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)
3REV100	Grunnleggende regnskap	7,5	O	7,5					
3MET120	Matematikk for økonomer	7,5	O	7,5					
3BED100	Virksomhetens økonomi	7,5	O	7,5					
3ORG100	Organisasjonsforståelse	7,5	O	7,5					
3MET130	Statistikk for økonomer	7,5	O		7,5				
3SAM120	Mikroøkonomi 1	7,5	O		7,5				
3REV120	Videregående finansregnskap	7,5	O		7,5				
3MET100	Informasjonskompetanse og metode - metode 1	7,5	O		7,5				
3LED100	Ledelse og lederrollen	7,5	O			7,5			
3BED200	Investering og finansiering	7,5	O			7,5			
3MET200	Samfunnsvitenskapelig metode (emnet har endret navn fra Metode og databehandling - metode 2 høsten 2018)	7,5	O			7,5			
3MAR100	Markedsføringsledelse	7,5	O			7,5			
3REV220	Driftsregnskap og budsjettering	7,5	O				7,5		
3REG370	Etikk og samfunnsansvar	7,5	O				7,5		
	Valgemne 7,5 sp	7,5	V				7,5		
	Valgemne 7,5 sp	7,5	V				7,5		
3BED300	Innovasjon og entreprenørskap	7,5	O					7,5	
3LED300	Strategi	7,5	O					7,5	
3SAM100	Makroøkonomi	7,5	O					7,5	
	Valgemne 7,5 sp	7,5	V					7,5	
3BED360	Virksomhetsstyring	7,5	O						7,5
	Valgemne 7,5 sp	7,5	V						7,5
3BA300 / 3BA302 / 3BA304 / 3BA305	Bacheloroppgave	15	O						15
Sum:				30	30	30	30	30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

3REV320 Årsregnskap

Emnekode: 3REV320

Studiepoeng: 15

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3REV120 Videregående finansregnskap eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten ytterligere dybdekunnskap i å utarbeide og vurdere om et årsregnskap er i samsvar med sentrale regnskapsstandarder innenfor ulike regnskapsspråk, herunder IFRS.

Ved fullført emne har studenten følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om det teoretiske grunnlaget for de grunnleggende regnskapsprinsippene og god regnskapsskikk
- har kunnskap om sentrale standarder om årsregnskapet

- har kjennskap til foretakets ansvar for rapportering om samfunnsansvar
- har kjennskap til etiske regnskapsfaglige problemstillinger, herunder grensen mot regnskapsmanipulasjon
- kan beskrive krav til de mest sentrale noter til regnskapet og årsberetningen
- har kjennskap til prosessen rundt avleggelsen av et årsregnskap og være aktiv bidragsyter i et regnskapsfaglig miljø
- har kunnskap om brukernes informasjonsbehov og behovet for regnskapsregulering, resultat- og balanseorientering, det konseptuelle rammeverket til IFRS, internasjonal regnskapsregulering, reguleringsorganene m.v.

Ferdigheter

Studenten

- kan innregne og måle alle hovedpostene i resultatregnskapet og balansen og spesifikasjonen i årsregnskapet
- kan anvende kunnskapen på praktiske regnskapsproblemstillinger og dets påvirkning på resultat og balanse
- kan utarbeide en virksomhetssammenslutning med skatt og minoriteter
- kan utarbeide konsernregnskap
- kan utarbeide regnskap der egenkapitalmetoden er benyttet

Generell kompetanse

Studenten

- kan tilegne seg oppdatert kunnskap innenfor ovennevnte kunnskaps- og ferdighetsområder og kunnskap om andre områder innen faget
- kan formidle sentralt fagstoff gjennom relevante uttrykksformer
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre fagpersoner og bidra til å utvikle god praksis
- kan bidra og støtte oppunder nytenkning og i innovasjonsprosesser
- kan reflektere over etiske problemstillinger innenfor faget
- kan se emnet i en større sammenheng i et samfunnsmessig perspektiv

Innhold

- Grunnleggende regnskapsprinsipper
- God regnskapskikk/norske regnskapsstandarder
- Generelle krav til årsregnskapet
- Behandling av alle hovedpostene i balansen og resultatregnskapet
- Noter til regnskapet

- Årsberetning
- Konsernregnskap
- Skatt i konsern
- Egenkapitalmetoden/kostmetoden
- Fusjon/fisjon
- IFRS, herunder det konseptuelle rammeverket, resultat- og balanseorientering, internasjonal regnskapsutvikling, reguleringsorganer m.v.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

To skriftlige innleveringsoppgaver. Oppgaven som gis i høstsemesteret kan løses individuelt eller i gruppe på inntil tre personer, mens oppgaven som gis i vårsemesteret skal løses individuelt.

Eksamen

6 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte karakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Karakterkrav for bevilling som registrert revisor fastsettes av Finanstilsynet.

På grunn av Koronaviruspandemien ble det våren 2020 gjort endringer i eksamensform på emnet. Den nye eksamensformen for våren 2020 er 6,5 timers individuell hjemmeeksamen.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3REG200 Skatterett I - personbeskatning

Emnekode: 3REG200

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har overordnet kjennskap til skattesystemet
- har kunnskap om skattereglene for personbeskatning, både inntekts- og formuesskatt
- har kunnskap om skatteplikten til Norge
- har kunnskap om skattesubjekt og skattested
- har overordnet kjennskap til skatteplanlegging og etiske refleksjoner
- har kjennskap til reglene om fradrag i utlignet skatt
- har kjennskap til grunnleggende ligningsforvaltningsrett og tilsidesettelse
- har kjennskap til regler for skattebetaling og skatteinnkreving

Ferdigheter

Studenten

- kan fastsette grunnlaget for inntektsskatter for personlige skattytere, både alminnelig inntekt og personinntekt
- kan fastsette grunnlaget for formuesskatt
- kan foreta skatteberegning for inntekts- og formueskattene for personlige skattytere
- kan foreta vurderinger av skatteplikt, riktig skattested og skattesubjekt
- kan foreta vurderinger knyttet til skatteobjekter, både periodiseringer, avgrensninger mot ikke skattepliktige poster og måling/verdsetting
- kan fylle ut og kontrollere personlige skattyteres selvangivelse

Generell kompetanse

Studenten

- kan anvende juridisk metode ved behandling av skattemessige problemstillinger
- kan oppdatere og tilegne seg ny kunnskap innen skatterett samt andre rettsområder som har betydning for regnskapsarbeid
- kan formidle fagstoff skriftlig
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre fagpersoner og bidra til å utvikle god praksis
- kan reflektere over etiske problemstillinger innenfor emnet
- kan se emnet i en større sammenheng i et samfunnsmessig perspektiv

Innhold

- Overordnet innføring i skattesystemet, dets formål og skatteetikk
- Innføring i systemet for personbeskatning, inntekts- og formuesbeskatning
- Skatteplikt
- Beregning av skatt og trygdeavgift samt fradrag i skatt og skattebegrensning
- Skattested
- Hovedreglene om inntekts- og formuesbeskatning av personer
- Formuesskatt: beregningstidspunkt, bruttoformue og fradrag for gjeld
- Brutto inntektsskatt: personinntekt for lønnstakere og pensjonister, trinnskatt og trygdeavgift
- Netto inntektsskatt, alminnelig inntekt: skattepliktige inntekter og fradragsberettigede kostnader samt tidfesting av disse
- Regler for fradrag i utlignet skatt
- Skattesubjekt
- Grunnleggende ligningsforvaltningsrett, skattebetaling og skatteinnkreving

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Det forutsettes at studentene danner grupper for faglig aktivitet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Muntlig presentasjon i gruppe på inntil tre personer, med gjensidig medstudent-respons
- En skriftlig innleveringsoppgave individuelt eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3REG300 Skatterett III - merverdiavgiftsrett

Emnekode: 3REG300

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om merverdiavgiftsreglene knyttet til næringsvirksomhet med hovedvekt på MVA-loven med forskrift
- har kjennskap til grunnleggende vilkår for avgiftsplikt, herunder registrering i merverdiavgiftsregisteret
- har kjennskap til innholdet i begrepene avgiftssubjekt og avgiftsobjekt og til transaksjonskravet
- har kjennskap til reglene om beregning av utgående merverdiavgift, herunder merverdiavgiftsgrunnlaget og merverdiavgiftssatsene
- har kunnskap om unntaks- og fritaksreglene
- har kjennskap til reglene om fradrag for inngående merverdiavgift

- har kjennskap til merverdiavgiftsregler knyttet til fast eiendom, herunder frivillig registrering og justeringsreglene
- har kjennskap til uttaksreglene
- har kjennskap til reglene om skattemelding for merverdiavgift, avgiftsregnskap og periodisering
- har kjennskap til merverdiavgiftsforvaltningen
- har overordnet kjennskap til merverdiavgiftsplanlegging og etiske refleksjoner

Ferdigheter

Studenten

- kan vurdere en virksomhets merverdiavgiftsmessige forhold, herunder plikten til å beregne og betale utgående merverdiavgift og retten til fradrag for inngående merverdiavgift
- kan merverdiavgiftsmessig behandle alminnelige transaksjoner
- kan fylle ut skattemelding for merverdiavgift

Generell kompetanse

Studenten

- kan anvende juridisk metode ved behandling av merverdiavgiftsmessige problemstillinger
- kan oppdatere og tilegne seg ny kunnskap innen merverdiavgiftsrett med betydning for regnskapsarbeid
- kan formidle fagstoff skriftlig
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre fagpersoner og bidra til å utvikle god praksis
- kan reflektere over etiske problemstillinger innenfor emnet
- kan se emnet i en større sammenheng i et samfunnsmessig perspektiv

Innhold

- Grunnleggende vilkår for avgiftsplikt
- Merverdiavgiftspliktens omfang
- Avgiftssubjektene
- Registrering i merverdiavgiftsregisteret og mulighet for frivillig registrering
- Objektkravet til varer og tjenester
- Transaksjonskravet
- Unntak fra merverdiavgiftsloven
- Uttak av varer og tjenester fra avgiftspliktig virksomhet

- Fritak for merverdiavgift
- Avgiftssatser og grunnlaget for beregning av merverdiavgift
- Fradrag for inngående merverdiavgift, herunder forholdsmessig fradrag for fellesanskaffelser.
- Særskilte begrensninger i fradrag retten for inngående merverdiavgift
- Merverdiavgift ved innførsel fra og utførsel til utlandet
- Merverdiavgiftsreglene for fast eiendom, herunder justeringsreglene
- Avgiftsoppgjøret, herunder skattemelding for merverdiavgift
- Avgiftsforvaltningen

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Det forutsettes at studentene danner grupper for faglig aktivitet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Muntlig presentasjon i gruppe, med gjensidig medstudent-respons
- En skriftlig innlevering individuelt eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

På grunn av Koronaviruspandemien ble det vår 2020 gjort endringer i eksamensform på emnet. Den nye eksamensformen for kontinuasjonseksamen våren 2020 er 5 timers individuell hjemmeeksamen.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3REV210 Virksomhets- og regnskapsorganisering

Emnekode: 3REV210

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3REV100 Grunnleggende regnskap, eller tilsvarende, må være fullført og bestått

Læringsutbytte

Emnet fokuserer på utfordringer knyttet til behandling og registrering av transaksjoner og virksomhetshendelser, herunder organisering av virksomheten, forretningsprosesser og intern kontroll, samt regnskapsførers rolle og god regnskapsføringsskikk.

Ved bestått emner har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til hovedprinsippene for god foretaksstyring, herunder styrets, daglig leder og revisors ansvar
- har kjennskap til de mest sentrale virksomhetsrutiner
- har kjennskap om krav til sikkerhet og kontroller i IKT-systemer
- har kunnskap om de grunnleggende bokføringsprinsipper i bokføringsloven og god bokføringsskikk, herunder øvrige bestemmelser i bokføringsloven

- har god kjennskap til regelverket for regnskapsførere og god regnskapsførerskikk, herunder regnskapsførers rolle og de regler som regulerer plikter og rettigheter for autoriserte regnskapsførere, herunder erstatningsrettslige plikter

Ferdigheter

Studenten

- kan identifisere, vurdere og forstå risiko
- kan anvende metoder for analyse og styring av risiko
- kan utforme tiltak for å sikre effektiv intern kontroll
- kan anvende regler om rettigheter og plikter og innholdet i god regnskapsførerskikk, herunder risikoregelverket og hvitvaskingsregelverket

Generell kompetanse

Studenten

- kjenner til generelle kontroller og kan reflektere over organisasjonsmessige relasjoner i tilknytning til intern kontroll

Innhold

- Bokføringsloven med forskrift og god bokføringsskikk
- Formelle krav til regnskapsorganisering
- Generelt om regnskapssystemer
- Oppbygging av IT-baserte regnskapssystemer
- Regnskapets kvalitetskrav
- Regnskapsrutiner
- Internkontroll
- Risikovurderinger og kontrolltiltak
- Bruk av ekstern regnskapsfører
- Årsavslutninger
- Regnskapsførerloven med forskrift og god regnskapsførerskikk
- Økonomisk kriminalitet
- God regnskapsførerskikk
- Hvitvaskingsloven

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsninger.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3REG250 Skatterett II - virksomhetsbeskatning

Emnekode: 3REG250

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

xxxxxx Skatterett I eller tilsvarende

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om skattereglene knyttet til næringsvirksomhet og selskaper
- har kjennskap til hvilke transaksjoner og hendelser vedrørende eierskap og egenkapital som kan medføre beskatning
- har kjennskap til skattemessige virkninger av opphør av virksomhet og likvidasjon av selskap
- har kjennskap til regler for beregning av arbeidsgiveravgift
- har kjennskap til formuesfastsettelse for ikke-børsnoterte aksjer og andeler i ansvarlige selskaper
- har kjennskap til hovedprinsipper for å fastsette skattemessig inngangsverdi for eiendeler mottatt som arv eller gave

- har overordnet kjennskap til skatteplanlegging og etiske refleksjoner

Ferdigheter

Studenten

- kan avgjøre hva som er skattepliktige inntekter, fradragberettigede kostnader samt foreta korrekt tidfesting av postene for beregning av alminnelig inntekt i næring (EPF, AS, ANS)
- kan beregne skattekostnad, betalbar skatt og utsatt skatt for aksjeselskaper
- kan fastsette grunnlag for beskatning av aksjonærer (Aksjonærmodellen og Fritaksmodellen), deltakere i ansvarlige selskap (Deltakermodellen) og innehaver av enkeltpersonforetak (Foretaksmodellen)
- kan skattemessig behandle omdanning av enkeltpersonforetak (EPF) til aksjeselskap (AS)
- kan vurdere skattemessige virkninger ved virksomhetsoverdragelse

Generell kompetanse

Studenten

- kan anvende juridisk metode ved behandling av skattemessige problemstillinger
- kan oppdatere og tilegne seg ny kunnskap innen skatterett samt andre rettsområder som har betydning for regnskapsarbeid
- kan formidle fagstoff skriftlig
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre fagpersoner og bidra til å utvikle god praksis
- kan reflektere over etiske problemstillinger innenfor emnet
- kan se emnet i en større sammenheng i et samfunnsmessig perspektiv

Innhold

- Innføring i næringsbeskatning med særlig vekt på forskjeller fra personbeskatning
- Skattepliktige inntekter og fradragberettigede kostnader samt tidfesting av disse, herunder forskjeller fra regnskapslovens regler, for beregning av alminnelig inntekt i næringsvirksomheter (EPF, ANS, AS)
- Beregning av skattekostnad, betalbar og utsatt skatt i aksjeselskaper
- Fastsetting av grunnlag for beskatning av aksjonær (aksjonærmodellen), deltakere i deltakerlignede selskap (deltakermodellen) og innehaver av enkeltpersonforetak (foretaksmodellen), herunder transaksjoner og hendelser vedrørende eierskap og egenkapital som kan medføre beskatning
- Beregning av formuesverdier på ikke børsnoterte aksjer og andeler i

- deltakerlignede selskaper
- Vurdering av skattemessig virkninger av virksomhetsoverdragelse
- Omdanning av enkeltpersonforetak (EPF) til aksjeselskap (AS)
- Sentrale regler for fastsetting av skattemessig inngangsverdi for mottakere av eiendeler som arv eller gave

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Det forutsettes at studentene danner grupper for faglig aktivitet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Muntlig presentasjon i gruppe på inntil tre personer, med gjensidig medstudent-respons
- En skriftlig innlevering individuelt eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3JUS200 Rettslære

Emnekode: 3JUS200

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten innføring i juridisk metode og utvalgte generelle privatrettslige emner og problemstillinger. Innføringen skal gi studenten innsikt i de alminnelige rettslige rammer for utøvelse av næringsvirksomhet og de rettsregler som er av særlig betydning for organisering og utøvelse av slik virksomhet.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om rettskildelære og juridisk metode
- har kjennskap til kontraktens betydning og funksjon
- har kunnskap om de mest relevante rettsområder som har betydning for revisors og regnskapsførers arbeid, herunder regler om avtaleinngåelse, tolking og ugyldighet, sentrale deler av reglene om organisering av økonomisk virksomhet og

representasjon i selskapsforhold, stiftelse og sikring av pengekrav, gjeldsforfølgingsrett med hovedvekt på materiell konkursrett og sentrale deler av reglene om økonomisk kriminalitet

- har kjennskap til reglene om kjøp og misligholdsvirkninger ved kontraktsbrudd, næringsvirksomheters forhold til kreditorer og myndigheter, bortfall av pengekrav ved oppgjør og foreldelse samt konkursprosessen og enkeltforfølgingsrett

Ferdigheter

Studenten

- kan gjennomføre praktiske drøftelser i tilknytning til sentrale regler om
 - avtaleinngåelse, avtaletolkning og ugyldighet
 - etablering av økonomisk virksomhet og representasjon i selskapsforhold
 - etablering og sikring av pengekrav
 - vilkår om åpning av konkurs samt omstøtelse
 - økonomisk kriminalite
 - kjøp og misligholdsvirkninger ved kontraktsbrudd
 - næringsvirksomheters forhold til kreditorer og myndigheter
 - bortfall av pengekrav ved oppgjør og foreldelse

Generell kompetanse

Studenten

- kan tilegne seg ny kunnskap innen ovennevnte rettsområder og kunnskap om andre rettsområder som har betydning for revisjonsarbeid
- kan formidle sentralt fagstoff gjennom relevante uttrykksformer
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre fagpersoner og bidra til å utvikle god praksis
- kan bidra til nytenkning i innovasjonsprosesser
- kan reflektere over etiske problemstillinger innenfor de relevante rettsområder
- kan se emnet i en større sammenheng i et samfunnsmessig perspektiv

Innhold

- Rettskilder og juridisk metode
- Kontraktsrett
- Pengekravsrett
- Panterett og rettsvernsregler
- Foretaksrett med hovedvekt på aksjeloven og selskapsloven og fellesregler om selskaper

- Insolvensjuss med hovedvekt på enkeltforfølging med inkasso og tvangsfullbyrdelse og fellesforfølging med hovedvekt på gjeldsforhandling og konkurs
- Økonomisk kriminalitet

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Det forutsettes at studentene danner grupper for faglig aktivitet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Én innleveringsoppgave, individuell eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Karakterkrav for bevilling som registrert revisor fastsettes av Finanstilsynet.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3SAM200 Mikroøkonomi 2

Emnekode: 3SAM200

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnene 3BED100 Virksomhetens økonomi, 3MET120 Matematikk for økonomi og 3SAM120 Mikroøkonomi 1 eller tilsvarende

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om ulike forhold som leder til markedssvikt (markedsimperfeksjoner)
- kan anvende grunnleggende mikroøkonomiske teorier og modeller for å forklare og analysere
 - bedrifters økonomiske tilpasning under ulike former for markedssvikt
 - velferdseffekter av ulike former for markedssvikt
 - hvordan ulike former for markedssvikt kan korrigeres ved hjelp av offentlig politikk
 - utforming av insentiver og kontrakter
 - hvordan internasjonal handel påvirker produksjon, forbruk og næringsstruktur i et land

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende grunnleggende mikroøkonomisk teori og modeller på praktiske og teoretiske problemstillinger knyttet til
 - konkrete markeder med ulike typer markedssvikt
 - utforming av kontrakter og insentiver
 - næringsstruktur i en liten åpen økonomi

Generell kompetanse

Studenten

- kan gjøre etiske refleksjoner knyttet til bedrifters markedsmakt og offentlig økonomisk politikk
- kan finne, vurdere og henvise til medier og faglitteratur for å belyse aktuelle mikroøkonomiske problemstillinger
- kan presentere enkle mikroøkonomiske analyser muntlig og gjennomføre skriftlige analyser av ulike mikroøkonomiske problemstillinger ved hjelp av grafiske og matematiske modeller, samt eksempler og verbale resonnementer

Innhold

- ufullkommen konkurranse og prisdiskriminering
- konkurranse mellom få bedrifter og spillteori som metode
- innovasjon og produktivetsvekst
- fellesgoder, eksternaliteter, skatt, effektivitet og fordeling
- informasjonsproblemer, usikkerhet og sosial forsikring
- produktivitet, insentiver og kontrakter i arbeidsmarkedet
- næringsstruktur og handel mellom land, konkurranseutsatte og skjermede næringer

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsning i gruppe, selvstendig arbeid, muntlig presentasjon og diskusjon.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Ett muntlig framlegg for klassen i gruppe.

Eksamen

Mappevurdering i gruppe. Mappa inneholder 3-4 skriftlige arbeider (oppgis nærmere ved emnets start). Det gis en skriftlig tilbakemelding på utkast til mappearbeider underveis, forutsatt at utkast er innlevert innen angitt frist.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ORG230 Digital organisasjon og ledelse

Emnekode: 3ORG230

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3ORG100 Organisasjonsforståelse

Læringsutbytte

Emnet har som formål å tematisere informasjon – og kommunikasjonsteknologi (IKT) og digitaliseringsprosesser innenfor konteksten organisasjon og ledelse. Målet er at studentene skal opparbeide seg kunnskap som kan anvendes i praktisk strategisk arbeid, som f.eks. ledelse av endringsprosesser og praktisk problemløsning innenfor ulike bransjer og virksomheter, der IKT og digitalisering står sentralt.

Ved bestått emne har studenten følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om sentrale teorier om forholdet mellom teknologi og samfunn
- har kunnskap om IKT og digitaliseringsprosessers historie, tradisjoner og egenart innenfor ulike typer virksomheter (offentlig og privat), samt innenfor ulike bransjer og organisasjonsformer (økonomi/regnskap, service- og tjenesteyting, produksjon og varehandel).
- har kunnskap om IKTs muligheter og begrensninger i moderne organisasjoner, innenfor ulike bransjer, samt i forbindelse med utøvingen av ulike former for

lederskap

- har kunnskap om digitale samarbeidsformer
- har kjennskap til demokratiutfordringer, etiske problemer og åpenhetsproblematikk i forbindelse med IKT-anvendelse og digitalisering i organisasjoner
- har forståelse for hvordan IKT og digitalisering kan anvendes i praktisk strategisk arbeid, som f.eks. ledelse av endringsprosesser og i praktisk problemløsning innenfor ulike bransjer og virksomheter
- har kjennskap til ulike former for digitale samarbeidsformer

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillinger og treffe begrunnede valg om hvordan IKT kan anvendes i ulike organisasjoner, samt innenfor ulike bransjer
- kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det belyser en problemstilling knyttet til ulike anvendelser av IKT
- har praktisk kunnskap om hvordan IKT bidrar til å forme organisasjonsprosesser innenfor ulike bransjer, som f.eks. ledelse, beslutninger, læring, rekruttering, kommunikasjon og omdømmebygging

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for den samfunnsmessige betydningen av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) og har utviklet evnen til kritisk vurdering av teknologianvendelser.
- har innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger knyttet til digitalisering i ulike virksomheter og ulike bransjer, samt i utøvelse av lederskap
- kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig, muntlig og gjennom andre relevante uttrykksformer kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre med bakgrunn innenfor fagområdet og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis for IKT-anvendelse og digitale prosesser
- kjenner til nytenking og innovasjonsprosesser når det gjelder IKT, digitalisering og digitale tjenester
- kan se verdien av digitale sarmarbeidsformer/communities of practice

Innhold

- Teoretiske perspektiver på forholdet IKT og samfunn
- Historisk perspektiv på IKT-anvendelse og digitaliseringsprosesser i organisasjoner
- Styring av IT ("IT governance") – hovedretninger, modeller og rammeverk
- IKT-strategi og organisering av IKT-arbeid i organisasjoner
- Digital ledelse
- Arkitekturstrategier for IKT i organisasjoner
- Håndtering av komplekse systemer og infrastrukturer
- Digital Era Governance
- Digital tjenesteyting og digitale tjenester
- Digitale arbeidsprosesser, som regnskap, endringsprosesser og ledelsesutøvelse
- eDemokrati og eForvaltning, samt etiske perspektiver på IKT
- Grunnleggende sider ved systemutvikling, prinsipper og metoder
- Digitale samarbeidsformer og bruk av digitale verktøy når man arbeider distribuert, f.eks. VCoP's

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsninger og gruppearbeid. Det vil bli benyttet casearbeid tilpasset ulike fagområder og bransjetemaer, f.eks. ledelse, organisasjonsutvikling, regnskapsprosesser og endringsprosesser.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Innlevering om 3 arbeidskrav i grupper på inntil 3 studenter som skal følge progresjonen underveis i emnet.

Eksamen

Semesteroppgave i grupper på inntil 3 personer. Ved gruppeeksamen står alle deltakerne i gruppa til ansvar for alt innholdet i oppgaven.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ORG220 Organisasjonsutvikling og kommunikasjon

Emnekode: 3ORG220

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnet 3ORG100 Organisasjonsforståelse eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kompetanse om organisasjonsutvikling og kommunikasjon som øker sjansene for å lykkes med omstilling i organisasjoner.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende forståelse for organisasjonsutvikling
- har kunnskap om ulike måter å planlegge og gjennomføre kommunikasjonsarbeidet ved omstillingsprosesser
- har kjennskap til fallgruver når omstilling skal kommuniseres
- har inngående kunnskap om betydning av god organisasjonskommunikasjon

Ferdigheter

Studenten

- kan delta i planlegging og gjennomføring av organisasjonsutvikling
- kan analysere forutsetninger for god kommunikasjon
- kan vurdere hensiktsmessige informasjonstiltak

Generell kompetanse

Studenten

- har en reflekterende holdning til informasjon og kommunikasjon i organisasjoner

Innhold

- Organisasjonsutvikling
- Informasjon og kommunikasjon
- Tilnærminger til kommunikasjonsbegrepet
- Intern kommunikasjon og kommunikativ ledelse
- Ledelse og organisasjonsendringer
- Ledelse og ledelsesidealer i det offentlige

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

På grunn av Koronaviruspandemien ble det vår 2020 gjort endringer i eksamensform på emnet. Den nye eksamensformen for kontinuasjonseksamen våren 2020 er 6 timers individuell hjemmeeksamen.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3LED140 Arbeidsgrupper og team i organisasjoner

Emnekode: 3LED140

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnet 3ORG100 Organisasjonsforståelse eller 3KRI110 Kriseledelse eller 3RIS100 Beredskap og ledelse eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om hva som kan hemme og fremme effektivitet i team
- har kunnskap om hvordan arbeidsgrupper og team kan være et strategisk verktøy for læring og endring i organisasjoner
- har kunnskap om hva som kjennetegner et høyprestasjonsteam

Ferdigheter

Studenten

- kan gjenkjenne og analysere problemstillinger på gruppenivå i organisasjoner
- kan organisere og lede teamarbeid i organisasjoner
- kan bidra til økte prestasjoner og økt læringsopplevelse og jobbtrivsel i organisasjoner gjennom teamarbeid
- kan vurdere seg selv og andre i teamarbeid

Generell kompetanse

Studenten

- har kunnskaper om gruppens funksjoner i en organisasjon, det vil si om meso-nivået mellom individ og organisasjon

Innhold

- Team som en spesiell form for arbeidsgruppe
- Teamledelse
- Teameffektivitet
- Innsatsfaktorer:
 - struktur
 - heterogene og homogene team
 - individuelle egenskaper
 - myndiggjøring (empowerment)
- Teamprosesser:
 - kommunikasjon
 - beslutninger
 - konflikter
- Teamegenskaper:
 - mestringstro
 - tillit og trygghet
 - samhold
 - ensrettet gruppetenkning
- Virtuelle team

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Én gruppebasert (teambasert) innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3LED320 Prosjektledelse

Emnekode: 3LED320

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskaper om ledelse og styring av prosjekter i ulike typer virksomheter.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om initiering, organisering og evaluering av prosjekter
- har kunnskap om ulike roller i et prosjekter
- har kunnskap ressursstyring av prosjekter
- har kunnskap om ledelse av prosjekter

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere usikkerhet og risiko i prosjekter
- har ferdigheter for daglig prosjektarbeid og prosjektledelse
- kan planlegge og har forutsetninger for å gjennomføre og evaluere prosjekter

Generell kompetanse

Studenten

- har kjennskap til, og forståelse for prosjekters strategiske betydning for læring og utvikling av virksomheter

Innhold

- Initiering og design av prosjekter, herunder forstudie, forprosjekt, delprosjekt
- Funksjoner og roller i et prosjekt
- Interessentanalyse
- Budsjettering, oppfølging og ressursstyring
- Håndtering av usikkerhet og risiko
- Prosjektstyringsverktøy
- Læring og kompetanseoverføring i prosjekter
- Kommunikasjon og konfliktløsning

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, gruppearbeid og selvstendig arbeid. Case vil bli brukt i undervisningen for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

48 timers individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3LED120 Human Resource Management (HRM)

Emnekode: 3LED120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnet 3ORG100/RORG100/SORG100/KORG100 Organisasjonsforståelse eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om teorier innen personal- og kompetanseledelse
- har kunnskap om best practice og beste tilpasning HRM (Human Resource Management)
- har kunnskap om hvordan personal- og kompetanseledelse kan utvikles til å bli en strategisk ressurs i virksomheter

Ferdigheter

Studenten

- kan definere, analysere og planlegge målrettet utvikling av personalressurser innenfor ulike typer virksomheter
- kan planlegge, rekruttere, utvikle, anvende og belønne menneskelige ressurser innenfor ulike typer virksomheter
- kan hovedtrekkene i HRM-praksiser for økte ferdigheter, motivasjon og bemyndigelse

Generell kompetanse

Studenten

- har kompetanse i mellommenneskelige rammefaktorer for personalledelse og yrkesetiske problemstillinger

Innhold

- Strategisk ledelse av menneskelige ressurser
- Personalplanlegging, rekruttering og avvikling av personale
- Kompetanseutvikling og læring
- Belønning
- Arbeidsmiljø
- Jobbtilfredshet, motivasjon og ytelse
- Ledelsesbasert coaching og selvledelse
- Etikk, verdibasert ledelse og personalpolitikk

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og seminarer med gruppearbeid. Case vil bli brukt på seminarer for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave som løses individuelt, eller i gruppe på inntil 3 personer.

Eksamen

48 timers individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste

ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ORG350 Digital kommunikasjon og sosiale medier

Emnekode: 3ORG350

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3ORG100/SORG100/RORG100 Organisasjonsforståelse eller tilsvarende

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om offentlige og private organisasjoners bruk av sosiale medier overfor ulike kundegrupper og brukere av digitale tjenester
- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor temaet digital kommunikasjon, herunder sosiale medier
- har kunnskap om digitalisering og sosiale mediers historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet
- har forståelse for og innsikt i juridiske og etiske problemstillinger knyttet til temaet digital kommunikasjon og sosiale medier

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillinger
- kan treffe begrunnede valg om hvordan digital kommunikasjon bør foregå i og mellom organisasjoner og i og mellom ulike brukergrupper
- kan drøfte juridiske og etiske utfordringer og muligheter ulike organisasjoner og virksomheter møter i dagens digitale mediehverdag
- kan på et faglig grunnlag vurdere ulike konsekvenser av organisasjoners og virksomheters anvendelse av sosiale medier

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger knyttet til digital kommunikasjon og bruk av sosiale medier i og mellom organisasjoner, og mellom organisasjoner og brukere
- kjenner til nytenking og innovasjonsprosesser når det gjelder IKT, digitalisering og digitale tjenester
- kan vurdere etiske og juridiske sider ved digital kommunikasjon og bruk av sosiale medier

Innhold

- Innføring i organisasjonskommunikasjon i et digitalt perspektiv
- Bruk av sosiale medier i intern og ekstern kommunikasjon
- Datastøttede samarbeidsformer og samhandlingsteknologi
- Digital tjenesteinnovasjon og -produksjon
- Vedlikehold og oppdatering av digital informasjon
- Strategier for presentasjon av innhold via sosiale medier
- Anvendelse og utvikling av sosiale medier i kontakt med brukere/kunder
- Etiske perspektiver på anvendelse og formidling i sosiale medier
- Juridiske aspekter når det gjelder informasjonsvirksomhet og sosiale medier. Herunder personvern hensyn, offentlighetsloven og datatilsynets rolle
- Informasjonsformidling via ulike sosiale medier

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsning og gruppearbeid. Det vil bli benyttet casearbeid tilpasset ulike fagområder og bransjetemaer.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan

avlegges

Innlevering av 3 arbeidskrav i grupper på inntil 3 studenter, som skal følge progresjonen underveis i emnet.

Eksamen

Semesteroppgave i grupper på inntil 3 personer. Ved gruppeeksamen står alle deltakerne i gruppa til ansvar for alt innholdet i oppgaven. Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3LED350 Organisasjonsperspektiver på endring og innovasjon

Emnekode: 3LED350

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnet 3ORG100/SORG100/RORG100 Organisasjonsforståelse eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om ulike ståsteder for å kunne drøfte endring og innovasjon i organisasjoner
- har kunnskap om perspektiver som vektlegger de symbolske sider ved endringer i organisasjoner, samt om kritiske perspektiver som ser organisasjoner som et virkemiddel for ulikhet og dominans.
- har kunnskap om ledelsesorienterte perspektiver som ser endring og innovasjon som tiltak for å bedre en organisasjonseffektivitet

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere endring og innovasjon i organisasjoner ut fra flere ståsteder
- har innsikt i muligheter og fallgruver ved endringsforsøk i organisasjoner

Generell kompetanse

Studenten

- kan gjengi og anvende sentrale teoretiske retninger innenfor temaet endring og innovasjon i organisasjoner
- har kunnskap om hvordan å lede innovasjon, endring, og utvikling i organisasjoner.
- har innsikt i hvordan forskning kan foregå på det aktuelle området.

Innhold

- Endringsledelse
- Strategi E og O i endringsledelse
- Innovasjonsledelse
- Organisasjonskultur
- Organisasjonsutvikling
- Instrumentelle perspektiver
- Symbolske perspektiver
- Kritisk teori og maktperspektiver

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, selvstendig arbeid og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste

ståkarakter

På grunn av Koronaviruspandemien ble det våren 2020 gjort endringer i eksamensform på emnet. Den nye eksamensformen for våren 2020 er 6 timers individuell hjemmeeksamen.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ORG240 Tjenestelogikk og tjenesteinnovasjon

Emnekode: 3ORG240

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Etter gjennomført emne skal studentene ha følgende læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om framveksten og utviklingen av tjenestevitenskap som fag
- har kunnskap om sentrale betraktningmåter, begreper, modeller innenfor moderne tjenestevitenskap
- har kunnskap om sentrale tema innenfor tjenesteinnovasjon
- har kunnskap om likheter og forskjeller mellom offentlig og markedsrettet virksomhet
- har kunnskap om særskilte utfordringer i møter med publikum
- har kunnskap om lederverktøy i forbedrings- og nyskappingsarbeid

Ferdigheter

Studenten

- har evne til å definere, analysere og reflektere over praktiske utfordringer i brukerrettet og samfunnsrettet tjenestevirksomhet
- kan anvende grunnleggende tjenestefaglige begreper og betraktningmåter for å forstå og håndtere praktiske utfordringer i tjenestevirksomheter med særlig fokus på forbedrings- og nyskappingsarbeid, og med spesiell vekt på lederrollen

Generell kompetanse

Studenten

- har oppøvd forståelse for hvilken plass ulike typer tjenester og tjenesteressurser har i brukernes hverdag og i et samfunnsperspektiv, hvordan tjenester skapes i et komplekst samspill mellom ulike aktører, på ulike arenaer og gjennom anvendelse av både menneskelige, digitale og fysiske ressurser.

Innhold

- Tjenstedominant logikk
- Likheter og forskjeller mellom offentlig og markedsrettet virksomhet
- Brukerorientering og brukerdialog
- Tjenestekvalitet og kvalitetsrettet arbeid i praksis
- Tjenesteinnovasjon i teori og praksis
- Spesielle utfordringer knyttet til brukerrelasjoner i publikumsnære virksomheter
- Sentrale utfordringer og verktøy i rollen som leder i en tjenestevirksomhet

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i grupper på inntil tre personer.

Eksamen

48 timers individuell hjemmeksamen. Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er lavest beståtte karakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3SER320 Operasjonell serviceledelse og informasjonsteknologi

Emnekode: 3SER320

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnene 3MAR100 Markedsføringsledelse, 3SER200 Serviceledelse og kvalitet eller tilsvarende. Anbefalt forkunnskap for emnet, 3SER250 Servicelogikk

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal studentene ha opparbeidet et reflektert forhold til grunnleggende forhold rundt operasjonell serviceledelse og -drift, samt hvordan man kan bidra til god design for funksjonell interaksjon med hensyn til IT-baserte informasjonssystemer.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- forstår sammenhengen mellom teorien om servicesystems og operasjonell serviceledelse
- kjenner til verktøy for utvikling av serviceprosesser
- vet hvordan en kan benytte seg av teknologi for å øke kvaliteten av en service

- forstår at design/utforming av en tjeneste påvirker kvaliteten ved bruk og levering
- forstår viktigheten av å delta i utforming av systemer, samt kjenne til metoder for å kunne delta i slik utvikling

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere og evaluere eksisterende serviceprosesser i organisasjoner
- kan utvikle nye serviceprosesser
- kan foreta enkelte beregninger ved de enkelte elementer i serviceprosessen
- kan delta i utviklingsprosesser som omfatter utvikling/tilpassing av (data-)systemer til bruk innen service

Generell kompetanse

Studenten

- har oppøvd en mer selvstendig og reflekterende holdning til drift av en tjenesteorganisasjon

Innhold

- Servicesystems og operasjonell serviceledelse
- Prosessdesign (planlegging og forbedring)
- Selv service og interaksjonsdesign
- Service facility design – layout and flow
- Prosjektplanlegging og – styring
- Leveransesystemet: Kapasitesplanlegging og venting
- Leveransesystemet: Service encounter og job design
- Systemutvikling: systemutviklingsprosessen og UML (utvalgte deler)

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, med gruppearbeid, case- og oppgaveløsning. Det vil bli satt av tid til veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Ingen.

Eksamen

Mappevurdering i grupper. Studenter skal arbeide med 2 oppgaver i løpet av semesteret.

Ved gruppeeksamen står alle deltakerne i gruppa til ansvar for alt innhold i oppgaven.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3SER300 Kunderelasjoner og relasjonsledelse

Emnekode: 3SER300

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnene 3MAR100 Markedsføringsledelse og 3SER200 Serviceledelse og kvalitet eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskaper, forståelse og innsikt til å kunne håndtere forskjellige kunderelasjoner, slik at disse blir etablert, utviklet og ivaretatt på en god måte.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om hvordan organisere kunderelasjonene slik at de blir en kilde til komparativ fortrinn for bedriften har
- har kunnskap om hvordan tiltrekke seg, vedlikeholde og øke kundemassen
- har kunnskap om kjernemodeller og verktøy innenfor relasjonsmarkedsføring, som er utviklet for å håndtere utfordringene når målet er å skape en lojal og lønnsom kundebase

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende verktøy for å imøtekomme og håndtere tjenesteytende bedrifters utfordringer når det gjelder å knytte relasjoner til kundene
- kan lede kunderelasjoner over tid

Generell kompetanse

Studenten

- kan formidle relevante problemstillinger og løsninger om utfordringer virksomheten har når det gjelder å knytte relasjoner og lojalitet til sine kunder, medarbeidere og partnere, samt ivareta et økt fokus på etiske problemstillinger og samfunnsansvar

Innhold

- Relasjonsperspektivet sett i lys av andre markedsperspektiver
- Kundeprosesser og kundefokus som fundament for virksomheten
- Relasjonens livssyklus
- Utvikling og ledelse av verktøy som fremmer relasjonstilknytningen til kunder og andre aktører
- Utvikle forskjellige aktiviteter i relasjonen
- Hvordan skape verdier i relasjonen til kunder og andre involverte aktører
- Hva skaper kundetilfredshet og -lojalitet

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Ingen.

Eksamen

2 dagers skriftlig, individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3SER250 Servicelogikk

Emnekode: 3SER250

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3MAR100 Markedsføringsledelse eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Studenten skal ha innsikt i forskjellige faglige perspektiver på tjenesteleveranser og vise konsekvensene de forskjellige perspektivene har for markedsføring av service. Studenten skal ha innsikt i hvordan en markedslogikk har betydning for andre sektorer enn bare tjenestesektoren.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til sentrale begrep, teorier og modeller innen tjenestelogikk
- har kunnskap om tjenestens rolle og betydning for virksomheter og et tjenestesamfunns økonomi
- har kjennskap til og å kunne diskutere, samt se hvordan en tjenestelogikk kan nyttes for å forstå ulike samfunnssektorer og deres tilbud

Ferdigheter

Studenten

- har ferdigheter som kan anvendes for å få økt konkurransekraft i virksomheten og kunne hjelpe kundens verdiskapende prosesser
- kan tillemppe tjenestelogikken for å skape verdi for de involverte aktørene, samt tilpasse dette til virksomheter innen privat og offentlig sektor

Generell kompetanse

Studenten

- har evne til å forstå hvordan teoretiske begrep innen markedsføring kan benyttes for å lede virksomheter med et tjenstedominans
- kan uttrykke seg muntlig og skriftlig innenfor servicemarkedsføring

Innhold

- Sentrale begreper som for eksempel verdi samskaping, verdikonstellasjoner, kundeinvolvering, servicescape, opplevelsesrom og klagebehandling
- Problemstillinger relatert til verdi samskaping gjennom tjenester i tjeneste-, tilvirkende- og offentlige virksomheter
- service/tjenester og det moderne samfunn
- Forretningslogikk med tanke på forklaringskraft og robusthet når det gjelder å beskrive en tjeneste og hvilke implikasjoner dette har for bedriften
- Samspill organisasjon – medarbeider – kunde ved organisasjonsledelse og markedsføring av en tjeneste
- Servicemarkedsføringsstrategier og –tiltak
- Nye modeller og tankeganger hva gjelder service logikk.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, gruppearbeid, case- og oppgaveløsning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Én skriftlig refleksjonsoppgave i gruppe på to person.

Eksamen

2 dagers hjemmeeksamen i grupper på to personer.

Ved gruppeeksamen står alle deltakerne i gruppa til ansvar for innholdet i oppgaven.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MAR300 Merkevareledelse

Emnekode: 3MAR300

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

English

Krav til forkunnskaper

Emnet 3MAR100 Markedsføringsledelse eller tilsvarende. 3MAR120 Markedskommunikasjon eller tilsvarende er anbefalt forkunnskapskrav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kompetanse knyttet til utvikling, ledelse og evaluering av en merkevare.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om merkebygging og merkeledelse
- forstår hva som påvirker et merkes verdi over tid
- har kjennskap til elementer som påvirker merkeidentitet og - posisjonering
- forstår sammenhengen mellom merkeledelse og markedsføring.

Ferdigheter

Studenten

- har evne til å definere, analysere og reflektere over problemstillinger knyttet til

utvikling og ledelse av et merke.

Innhold

- Innføring i merkevareledelse
- Effekter av merkevarer
- Merkeidentitet – emosjoner og personlighet
- Posisjonering
- Merkeverdi – etablering og vedlikehold
 - Kundebasert merkeverdi
 - Merkeelementer og merkeverdi
 - Markedsføring og merkeverdi
 - Merkeledelse og relasjonsmarkedsføring
- Evaluering av et merke

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, med gruppearbeid, case- og oppgaveløsning og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Ingen.

Eksamen

Individuell semesteroppgave.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3SER100 Kommunikasjon og kundebehandling

Emnekode: 3SER100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Emnet skal gi en grunnleggende forståelse av service og betydningen av service i dagens samfunnskontekst. Studentene skal tilegne seg teoretisk innsikt og få praktisk anvendbar kunnskap om kunde-/brukerorientert samhandling

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om service og kunde-/ brukerorientering, og hvilken betydning dette har for virksomheten
- har kunnskap om sentrale organisasjonsmessige forhold knyttet til det å jobbe i interaksjon med kunder/brukere

Ferdigheter

Studenten

- kan gjenkjenne og analysere problemstillinger tilknyttet organisasjonsmessig planlegging, tilrettelegging og gjennomføring av samhandling med kunder/brukere

Generell kompetanse

Studenten

- har et reflektert forhold til service og kunde-/brukerrelatert samhandling

Innhold

- Service som lagspill
- Servicekvalitet
- Arbeidsmiljø
- Kommunikasjon
- Samhandling
- Veiledning

Arbeids- og undervisningsformer

Selvstudium, forelesninger og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

2 dagers skriftlig, individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3SER200 Serviceledelse og kvalitet

Emnekode: 3SER200

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kompetanse om sentrale forhold som påvirker servicekvaliteten internt i organisasjonen og dets betydning for kundenes forventninger og opplevelse.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til hovedforskjellene mellom produkter og tjenester
- forstår hva som menes med kvalitet i serviceledelse
- kjenner til hva som menes med begrepet kundetilfredshet og ulike måter å måle kundetilfredshet på
- kjenner til ulike forhold som bidrar til relasjonsbygging til kundene
- forstår den viktige rollen ansatte har i tjenestevirksomheter

Ferdigheter

Studenten

- kunne avdekke årsaker til gap i servicekvaliteten
- kan foreslå tiltak slik at servicekvalitet kan integreres i alle ledd av organisasjonen
- kan identifisere og foreslå konkrete tiltak for å øke en bedrifts servicekvalitet

Generell kompetanse

Studenten

- har økt sine skriftlige presentasjonsevner

Innhold

- Gapmodellen for servicekvalitet
- Kundens forventninger og opplevelse
- Relasjonsbyggende kundetiltak
- Klagehåndtering og servicegarantier
- Fysiske omgivelser og servicekvalitet
- Ansattes rolle i serviceleveransen
- Kundens rolle i serviceleveransen
- Teknologi og servicekvalitet
- Integrert serviceledelse
- Serviceprosesser og servicekvalitet
- Servicekvalitet og kundetilfredshet

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, med gruppearbeid, case- og oppgaveløsning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Tre elektroniske prøver.

Eksamen

2 dagers individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MAR120 Markedskommunikasjon

Emnekode: 3MAR120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

English

Krav til forkunnskaper

3MAR100 Markedsføringsledelse eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kompetanse om markedskommunikasjon og bruk av kommunikasjonskanaler og -verktøy.

Ved bestått emner har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om overordnede prinsipper for kommunikasjon og påvirkning
- forstår sammenhengen mellom markedskommunikasjon og merkebygging og -ledelse
- forstår kommunikasjonsstrategier og integrert kommunikasjonsplanlegging
- kjenner til de forskjellige kommunikasjonskanaler og -verktøy

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere og reflektere over en organisasjons markedskommunikasjon.
- kan definere kommunikasjonsstrategier
- kan utvikle en integrert kommunikasjonsplan relatert til forskjellige typer organisasjoner

Innhold

- Hva er markedskommunikasjon?
- Teori, begreper og forskning på området
- Psykologiske, sosiologiske og økonomiske synspunkter på kommunikasjonsprosessen.
- Kommunikasjonsstrategier og kommunikasjonsplanlegging
- Media og mediavalg, med særlig vekt på sosiale media
- Kommunikasjon på bedriftsmarkedet
- Integrert markedskommunikasjon/integrert kommunikasjonsplanlegging
- Internasjonal markedskommunikasjon

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, med gruppearbeid, case- og oppgaveløsning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuell eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MAR240 Forbrukeratferd

Emnekode: 3MAR240

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

English

Krav til forkunnskaper

3MAR100 Markedsføringsledelse eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Emnet omhandler faktorer som påvirker forbrukerens adferd og beslutningsprosess.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om ulike teorier og modeller innen forbrukeratferd
- har forståelse for beslutningssituasjoner en forbruker kan være i
- har kunnskap om hvilken beslutningsprosess som ligger bak valg og kjøp av varer og tjenester
- har forståelse av forhold omkring behov for produkter og tjenester og hvordan de forbrukes

Ferdigheter

Studenten

- kan benytte ulike teorier og modeller for å forstå prosessene som leder frem til forbrukerens valg av et produkt eller en tjeneste
- kan stille kritiske spørsmål til, og reflektere over sentrale forutsetninger og antakelser innen forbrukeradferd

Innhold

- Forbrukerundersøkelser
- Segmentering og målgruppetenkning
- Forbrukerens beslutningsprosess og valgmodeller
- Forbrukeren som et individ med behov, personlighet, persepsjon
- Hvordan forbrukeren lærer og benytter kunnskap
- Holdningsdannelse og strategier for holdningsendring
- Forbrukeren i sin sosiale sammenheng blant venner, familie, kultur og sosial klasse
- Forbrukeren og sosiale medier

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, med gruppearbeid, case- og oppgaveløsning. Det vil bli satt av tid til veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Ingen.

Eksamen

Individuell semesteroppgave.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3REV100 Grunnleggende regnskap

Emnekode: 3REV100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten kompetanse i praktisk regnskapsførsel, samt kunnskap om rammeverket som knytter seg til bokføringen. Det skal videre gjøre studenten i stand til å kunne analysere og vurdere en bedrifts økonomiske resultat og stilling.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende kunnskaper om formålet med og føring av et finansregnskap
- kjenne til norsk standard kontoplan
- har innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser
- har kjennskap til de grunnleggende regnskapsprinsipper og rapporteringskrav
- har kjennskap til bokføringsloven med forskrift
- har forståelse for begrepene utgifter, kostnader, utbetalinger, inntekter og innbetalinger, samt beholdninger
- har forståelse for oppbyggingen av et regnskap, betydningen av det doble

bokholderis prinsipp samt kunne se sammenhengen mellom transaksjoner og deres påvirkning på resultatregnskapet og balansen.

Ferdigheter

Studenten

- kan bokføre de mest vanlige transaksjoner, herunder merverdiavgift
- kan foreta vanlige periodiseringsposter, herunder lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift
- kan foreta årsoppgjør med enkle årsoppgjørposter og disponering av overskudd samt dekning av underskudd i både enkeltpersonforetak og i aksjeselskaper
- kan stille opp et gruppert resultat og en balanse i samsvar med regnskapslovens bestemmelser
- kan gjennomføre tilrettelegging og korrigerende av regnskapstall for analyseformål
- kan beregne sentrale nøkkeltall i forbindelse med regnskapsanalyse og gjøre en vurdering av en bedrifts lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet.

Generell kompetanse

Studenten

- kan gjøre rede for regnskapet som informasjonskilde.

Innhold

- Regnskapets oppbygging
- Standard kontoramme og -plan
- Krav til dokumentasjon og oppbevaring
- Registrering av forretningstransaksjoner
- Merverdiavgift
- Lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgift og skattetrekk
- Avskrivninger
- Øvrige periodiseringer og avsetninger
- Verdivurderingsregler
- Regnskapsavslutning med presentasjon av resultatregnskap og balanse
- Regnskapsanalyse

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsninger

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Tre skriftlige innleveringsoppgaver.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MET120 Matematikk for økonomer

Emnekode: 3MET120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav, men det anbefales at studentene har et godt grunnlag i matematikk (S1+S2 eller tilsvarende). Studenter som har et svakere matematikkgrunnlag må forvente å legge ekstra arbeidsinnsats i emnet.

Læringsutbytte

Studentene skal ved avsluttet emne ha det nødvendige matematikkgrunnlaget for andre emner i studiet, dvs. at studentene gjennom emnet skal utvikle evne til logisk og analytisk tenkning som grunnlag for å forstå matematisk modellering i økonomiske sammenhenger og for å kunne arbeide med problemorienterte oppgaver.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har teoretiske kunnskaper i matematikk som er nødvendige for å kunne nå ferdighetsmålene i emnet og kunne knytte matematikkunnskapen til problemstillinger innenfor samfunns- og bedriftsøkonomi.

Ferdigheter

Studenten

- har elementære regneferdigheter og kunne beherske elementær algebra
- behersker et bredt spekter av algebraiske operasjoner, inkludert løsning av ulikheter, likninger og systemer av likninger
- kan analysere polynomfunksjoner, rasjonale funksjoner, eksponentialfunksjoner, logaritmiske funksjoner og kombinasjoner av disse
- kan analysere funksjoners nullpunkter, kontinuitet, monotoniegenskaper, ekstremverdier og elastisitet
- kan analysere ulike funksjonstyper av flere variable, inkludert Cobb-Douglasfunksjoner og funksjoner med eksponential- og logaritmeelementer. Dette innebærer å finne og klassifisere stasjonære punkter innenfor et avgrenset område fastsatt ved bi-betingelser. Her inngår anvendelse av Lagranges metode.
- kan analysere aritmetiske og geometriske rekker og konvergens av geometriske rekker.
- kan løse problemer innenfor finansmatematikk, inkludert annuiteter, nedbetaling av lån, oppsparingsannuiteter og nåverdi.
- kan anvende grunnleggende integralregning i tilknytning til de funksjonstyper som inngår.

Innhold

- Elementær algebra
- Algebraiske operasjoner
- Analyse av ulike typer funksjoner
- Algebraiske og geometriske rekker
- Finansmatematikk
- Integralregning

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsninger og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Tre-fire skriftlige innleveringsoppgaver.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Tillatte hjelpemidler er formelsamling og grafisk kalkulator som ikke kommuniserer med andre elektroniske enheter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3BED100 Virksomhetens økonomi

Emnekode: 3BED100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskap om virksomheter og organisasjoner som økonomiske enheter, og de viktigste faktorene som påvirker resultatet.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til økonomifunksjonens rolle og plass i bedriften og kunne drøfte de grunnleggende trekkene ved økonomisk styring av virksomheten
- har god kjennskap til kostnadsbegrepet og har god forståelse for kostnaders variabilitet
- har kunnskap om ulike prinsipper for produktkalkulasjon
- forstår de grunnleggende forutsetningene for, og svakhetene ved de tradisjonelle kalkulasjonsmetodene

Ferdigheter

Studenten

- kan utarbeide kalkyler etter selvkost- og bidragsprinsippet for bedrifter i ulike bransjer
- kan fordele kostnader fra art via kostnadssted/aktivitet til kalkyleobjekt
- kan gjennomføre enkle bedriftsøkonomiske analyser for virksomheter i forskjellige bransjer, samt kunne bruke dette som grunnlag for beslutninger, herunder
 - gjennomføre kostnads-, resultat- og volumanalyser
 - beregne og forklare resultatvirkningen av beholdningsendringer
 - foreta enkle analyser av optimale produktvalg i situasjoner med begrenset ressurstilgang

Generell kompetanse

Studenten

- har grunnleggende ferdigheter i bruk av regneark

Innhold

- virksomhetens mål og dens plass i det økonomiske system
- økonomifunksjonens rolle og plass i virksomheten
- ulike markedsformer og deres betydning for virksomhetens tilpasning
- kostnads- og inntektsteori, med vekt på kostnadsforløpet og inntektsforløpet
- ulike prinsipper for produktkalkulasjon, kalkyler etter selvkost- og bidragsprinsippet for bedrifter i ulike bransjer, bruk av tilleggssatser og standarder
- resultatvirkningen av beholdningsendringer og beholdningsvurderinger
- kostnads-, resultat- og volumanalyse (KRV-analyse)
- optimale produktvalg i situasjoner med begrenset ressurstilgang

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsning ved hjelp av regneark.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Fire innleveringsoppgaver som skal løses i regneark. Oppgaven følger progresjonen i emnet og det gjøres oppmerksom på at første innleveringsoppgave kommer tidlig i semesteret.

Eksamen

5 timers individuell hjemmeeksamen.

Eksamen består av tre deler 1) praktiske regneoppgaver som skal løses i regneark, 2) multiple choice-oppgaver som går på begrepsforståelse og 3) vurderingsoppgaver. Eksamensformen krever at man har tilgang til Internett under eksamen. Det vil være pause mellom de ulike deloppgavene. Det gis en samlet karakter for alle oppgavene.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ORG100 Organisasjonsforståelse

Emnekode: 3ORG100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Emnet skal gi forståelse for hvordan organisasjoner fungerer og hvordan de kan ledes, samt gi analytiske ferdigheter i å arbeide selvstendig med ulike problemstillinger knyttet til hvordan organisasjoner fungerer.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om grunnleggende organisasjonsteoretiske begreper
- har kunnskap om hvordan organisasjoner er oppbygd og hvordan de fungerer
- forstår hvordan organisasjoner kan endres og utvikles

Ferdigheter

Studenten

- kan definere, analysere og reflektere over organisasjonsmessige dilemmaer og

- problemstillinger
- kan anvende organisasjonsteoretiske begreper som analyseverktøy innenfor alle typer organisasjoner

Generell kompetanse

Studenten

- har oppøvd en selvstendig og reflekterende holdning til hvordan organisasjoner fungerer
- behersker grunnleggende informasjonskompetanse og kan anvende kilder i utarbeidelse av skriftlige arbeider

Innhold

- Mål, strategi og effektivitet
- Organisasjonsstruktur og formelle organisasjonsprosesser
- Organisasjonskultur, makt og konflikter i organisasjoner
- Organisasjoners omgivelser
- Motivasjon og mellommenneskelige relasjoner
- Beslutnings- og kommunikasjonsprosesser i organisasjonen
- Læring og innovasjon
- Endring og organisasjonsutvikling
- Ulike teorier om ledelse i organisasjoner

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Case vil bli brukt for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Elektronisk flervalgstest i informasjonskompetanse.
- Én individuell innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MET130 Statistikk for økonomer

Emnekode: 3MET130

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnet 3MET120 Matematikk for økonomer eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Studenten skal ved avsluttet emne ha det nødvendige metodegrunnlaget i sannsynlighetsregning og statistikk for andre emner i studiet.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til bruk av statistiske metoder innen et bredt spekter av problemstillinger knyttet til det økonomisk-administrative fagområdet
- forstår simultane sannsynlighetsfordelinger, inkludert beregning av forventning, varians og kovarians

Ferdigheter

Studenten

- kan presentere og tolke statistiske data ved hjelp av sentral- og spredningsmål,

frekvensfordelinger og grafiske metoder.

- behersker grunnleggende sannsynlighetsregning, inkludert sannsynlighetsmodeller, kombinatorikk, utvalgsmodeller, betingede sannsynligheter, lov om total sannsynlighet, Bayes lov og uavhengighet .
- kan analysere sannsynlighetsfordelinger og beregne forventning og varians til en stokastisk variabel og videreføre dette til lineære kombinasjoner av stokastiske variable.
- kan velge sannsynlighetsmodell og kunne regne med diskrete og kontinuerlige sannsynlighetsfordelinger, inkludert Binomisk fordeling, Hypergeometrisk fordeling, Poissonfordeling, Normalfordeling og t-fordeling.
- kan estimere ukjente parametre, både punktestimering og intervallestimering.
- behersker hypotesetesting i målemodell og binomisk modell og vurdere ulike testmetoder; tolke signifikansnivå, signifikanssannsynlighet og teststyrke.
- kan anvende og tolke regresjonsanalyse, både ved estimering og hypotesetest av regresjonskoeffisienten og kunne beregne og tolke korrelasjonskoeffisienten.
- kan foreta kjikvadrattester, både modelltesting og test av uavhengighet.

Innhold

- Presentasjon og tolkning av statistiske data
- Sannsynlighetsregning
- Sannsynlighetsfordelinger
- Sannsynlighetsmodeller
- Estimering av parametere
- Hypotesetesting
- Regresjonsanalyse
- Kjikvadrattester

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsning og selvstendig arbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuell eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Formelsamling (angis nærmere av emneansvarlig) og grafisk kalkulator som ikke kommuniserer med andre elektroniske enheter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3SAM120 Mikroøkonomi 1

Emnekode: 3SAM120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnene 3BED100 Virksomhetens økonomi og 3MET120 Matematikk for økonomer eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Studenten skal få innsikt i mikroøkonomiske metoder, samt hvordan metodene kan anvendes for å analysere enkeltaktørers økonomiske atferd og markeder.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- kan framstille og forklare konsumenters beslutning basert på preferanser, priser og inntekt
- kan framstille og forklare produsenters beslutninger basert på teknologi og faktorpriser
- kan vise og forstå hvordan samspillet mellom konsumenter og produsenter skaper en markedslukevekt
- forstår hvordan en endring i produksjons- eller forbrukerbeslutninger i en del av økonomien påvirker økonomiske beslutninger i andre deler av økonomien

Ferdigheter

Student

- kan analysere markedslikevekten i ulike konkurransesituasjoner
- kan drøfte kriterier for økonomisk effektivitet og analysere sammenhengen mellom markedslikevekt og effektivitet
- kan analysere situasjoner hvor markedslikevekten ikke er effektiv, samt redegjøre for hva myndighetene kan gjøre for å bidra til økt effektivitet

Generell kompetanse:

Studenten

- behersker grunnleggende grafiske og matematiske mikroøkonomiske modeller og kan kombinere dette med intuitive resonnementer i en skriftlig drøfting/analyse

Innhold

- individet og samfunnet
- konsumentteori
- produksjonsteori
- markedsteori med anvendelser
- markeder, effektivitet og velferd
- effektivitet og fordeling
- ulike markedsformer og effektivitet (monopol, naturlig monopol, monopolistisk konkurranse, oligopol)

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer med gruppearbeid, selvstendig arbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlige innleveringsoppgaver, individuelt eller i grupper på inntil tre.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Kalkulator som ikke kommuniserer med andre enheter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3REV120 Videregående finansregnskap

Emnekode: 3REV120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3REV100 Grunnleggende regnskap eller tilsvarende, må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten en grunnleggende innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser, en forståelse for og fordypning i innregning og sentrale regnskapsmessige måleproblemer samt utarbeidelse av årsregnskap og kontantstrømoppstilling i samsvar med god regnskapsskikk. Emnet skal også gi studenten basis for å reflektere over sentrale deler av det teoretiske fundamentet for finansregnskapet.

Ved bestått emne har studenten følgende læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om norske lover og regler for formelle krav til regnskap og bokføring
- har inngående kunnskap om innregning og måling av de viktigste regnskapspostene og grunnleggende regnskapsprinsipper
- har innsikt i regelverket for små foretak

- har kjennskap til regelverket for ideelle organisasjoner
- har kjennskap til de mest sentrale forskjellene mellom regnskaps- og skatteregler
- har kjennskap til regelverket for noter og årsberetning
- har forståelse for oppbyggingen av et regnskap og de rammebetingelser som må følges
- har forståelse for og kan reflektere om
 - brukergruppenes informasjonsbehov og behov for regnskapsregulering
 - resultat- og balanseorientering
 - det konseptuelle rammeverket til IFRS
 - det teoretiske grunnlaget for de grunnleggende regnskapsprinsippene og god
 - regnskapsskikk
 - internasjonal regnskapsutvikling, reguleringsorganer m.v.

Ferdigheter

Studenten

- kan avslutte et årsregnskap med noter i samsvar med regnskapslovens bestemmelser, spesielt for små foretak, inklusiv skatteposter og resultatdisponering for AS, ANS og EPF
- kan utarbeide en kontantstrømoppstilling
- kan utarbeide et enkelt konsernregnskap (uten skatt og minoriteter)
- kan behandle regnskapsmessige måleproblemer

Generell kompetanse

Studenten

- har kjennskap til forskjellene mellom bedriftsøkonomisk teori og forutsetningene for finansregnskapet
- kan reflektere over sentrale deler av det teoretiske fundamentet for finansregnskapet

Innhold

- Regnskapet som informasjonskilde
- Oppstillingsplanen for regnskapet
- Regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk
- Lover og regler knyttet til verdsettelse av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader
- Årsavslutninger og periodiseringer
- Kontantstrømoppstilling
- Sammenhengen mellom regnskap og skatt

- Årsberetning og noteopplysninger
- Miljøregnskap
- Internasjonal regnskapsrapportering, herunder resultat og balanseorientering og internasjonal regnskapsutvikling, reguleringsorganer m.v.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsninger og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Én skriftlig innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MET100 Informasjonskompetanse og metode - metode 1

Emnekode: 3MET100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi innsikt i grunnprinsippene innen samfunnsvitenskapelig forskningstradisjon og forskningsmetodologi, samt redegjøre for forskningsprosessen og hvordan denne gir grunnlaget for vitenskapelig tenkning og praksis. Emnet skal gå igjennom de viktigste prinsipper og metoder for faglig skriving og vurdering av faglige skrifter, samt vise hvor man skal finne, evaluere, bruke og kommunisere vitenskapelig informasjonen på en etisk riktig måte.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- forstår forskjellige perspektiver på samfunnsvitenskapelig forskning og vitenskapsteoretiske problemstillinger
- kan trinnene i den overordnede forskningsprosessen, herunder operasjonalisering

- av problemstillinger, valg av forskningsdesign
- forstår begrepene validitet og reliabilitet
- forstår hvordan vitenskapelige oppgaver/artikler er oppbygd, søke og gjenfinne faglige tekster og relevant forskning, samt å kunne bruke dette som utgangspunkt for egen faglig skriving
- kjenner til og forstå forskningsetiske retningslinjer for datainnsamling og personvern.

Ferdigheter

Studenten

- viser forståelse for forskningens vitenskapsteoretiske grunnlag og problemstillinger
- kan finne, vurdere og henviser til informasjon og fagstoff, samt framstille og formidle dette slik at det belyser en problemstilling på en valid og reliabel måte
- kan etablere gode referanserutiner for å unngå plagiering ved å oppgi kildene på korrekt måte, med referanselister, henvisninger og sitater
- kan utvikle en etisk forsvarlig og god faglig arbeidsmåte
- kan oppdatere sin kunnskap innenfor eget fagområde gjennom å finne fram til relevant litteratur og forskning innenfor feltet

Generell kompetanse

Studenten

- viser forståelse for både praktiske og etiske problemstillinger knyttet til bruken av forskningsmetode
- kunne formidle faget skriftlig
- kunne gjøre en kritisk vurdering av egen fremgangsmåte og forskningspraksis, samt kritisk tolke andres undersøkelser

Innhold

- Sentrale vitenskapsteoretiske og vitenskapsfilosofiske emner og problemområder
- Sammenhengen i forskningsmetode, herunder forholdet mellom problemstilling, teori, metodevalg og analyse.
- Prinsipper og rutiner for skriving av faglige tekster, herunder problemformulering, operasjonalisering, validitet og reliabilitet
- Prinsipper for søk og gjenfinning av faglitteratur og relevant forskning
- Forskningsetikk og rutiner for god forskning

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, selvstudium og gruppearbeid. Studenten får tilgang til aktuell programvare.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig gruppeoppgave.

Eksamen

2 dagers hjemmeeksamen i gruppe på inntil tre personer.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3LED100 Ledelse og lederrollen

Emnekode: 3LED100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnet 3ORG100 Organisasjonsforståelse eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskaper i betydning av ledelse, samt innsikt i sentrale ledelsesteorier og ledelsesfaglige problemstillinger.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har bred kunnskap om sentrale teorier og problemstillinger innenfor ledelse
- har god kjennskap til betydningen av ledelse i et historisk perspektiv
- har kunnskap om etiske utfordringer knyttet til ledelse

Ferdigheter

Studenten

- kan gjenkjenne, analysere og løse praktiske og teoretiske ledelsesfaglige problemstillinger
- har forutsetninger for å anvende kunnskap om ledelse i praktisk faglig utøvelse

Generell kompetanse

Etter fullført emne skal studenten:

- har en kritisk og reflekterende holdning til ledelse
- ha bred kunnskap om sentrale problemer og løsninger innenfor ledelse som fag

Innhold

- Hva er ledelse, ledelse i et historisk perspektiv
- Ulike lederroller og ledelsesatferd
- Ulike former for ledelse
- Skillet mellom administrasjon og ledelse
- Effektiv ledelse
- Kjønn og ledelse
- Situasjonstilpasning som ledelsesstrategi
- Ulike etiske perspektiver
- Moral og etikk i ledelse
- Endringsledelse

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

2 dagers skriftlig, individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3BED200 Investering og finansiering

Emnekode: 3BED200

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnene 3BED100 Virksomhetens økonomi, 3MET120 Matematikk for økonomer og enten 3MET130 Statistikk for økonomer eller 3MET200 Metode og databehandling - eller tilsvarende emner, må være fullført og bestått. (Endres til anbefalte forkunnskapskrav høsten 2018).

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til grunnlaget for tidsverdien av penger og kunne fremskaffe risikjusterte avkastningskrav for å estimere alternativkostnaden til kapital
- forstår relasjonen mellom bruk av netto nåverdi som beslutningskriterium for investeringer og eiernes økonomiske interesser i foretaket
- kjenner til andre metoder for vurdering av investerings- og finansieringsprosjekter og forstå sammenhengen med internrente og netto nåverdi
- har innsikt i kapitalverdimodellen og kunne anvende den for å etablere et risikjustert avkastningskrav når markedsrisikoen er relevant
- har overordnet forståelse for verdien av fleksibilitet i investeringsprosjekter

Ferdigheter

Studenten

- kan budsjetter beslutningsrelevant kontantstrøm for investerings- og finansieringsbeslutninger, og gjennomføre lønnsomhetsanalyser basert på netto nåverdi under hensyn til eventuell skatt, inflasjon, gjeldsfinansiering og risiko mde tilhørende avkastningskrav
- kan beregne internrente
- kan beregne effektiv rente og kunne anvende den i ulike finansieringsbeslutninger
- kan analysere risikoen i investeringsprosjekter når totalrisikoen er relevant
- kan bruke relevante metoder for å analysere et foretaks investerings- og/eller finansieringsprosjekter.

Innhold

- Forutsetninger og fundament innen investering og finansiering
- Beregning av beslutningsrelevante kontantstrøm, inkl. arbeidskapitaleffekt
- Korrekte verdivurderingsmetoder
- Renteregning/finansmatematikk
- Investeringsanalyser
- Økonomisk levetid og utskiftingsanalyser
- Skattens, prisstigningens og gjeldsfinansieringens innvirkning på kontantstrømmer
- Risikovurdering
- Porteføljeteori
- Kapitalverdimodellen
- Finansieringsprosjekter herunder effektiv rente

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsning individuelt og i gruppe, selvstendig arbeid. Regneark vil bli brukt i oppgaveløsning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

To skriftlige innleveringsoppgaver, hvorav den ene er individuell og den andre kan løses enten individuelt eller i gruppe på inntil tre personer. Oppgavene krever bruk av regneark.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

På grunn av Koronaviruspandemien ble det våren 2020 gjort endringer i eksamensform på emnet. Den nye eksamensformen for våren 2020 er 4,5 timers individuell hjemmeeksamen.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Kalkulator som ikke kommuniserer med andre elektroniske enheter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MET200 Samfunnsvitenskapelig metode (emnet har endret navn fra Metode og databehandling - metode 2 høsten 2018)

Emnekode: 3MET200

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3MET100 Informasjonskompetanse og metode (metode 1) eller kombinasjonen 3MET120 Matematikk for økonomer og 3MET130 Statistikk for økonomer, eller tilsvarende, må være fullført og bestått. (Forkunnskapskravene gjøres om til anbefalte krav høsten 2018).

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende forståelse for samfunnsvitenskapelige problemstillinger
- har kunnskap om teknikker for å gjennomføre og analysere empirisk materiale ved hjelp av deskriptive og eksplorerende design

Ferdigheter

Studenten

- kan gjennomføre enkle samfunnsvitenskapelige empiriske undersøkelser
- kan forstå og vurdere samfunnsvitenskapelige resultater og undersøkelser
- kan vurdere undersøkelsers pålitelighet (reliabilitet) og troverdighet (validitet)
- behersker kvalitative og kvantitative metoder

Generell kompetanse

Studenten

- har videreutviklet sine analytiske ferdigheter

Innhold

- Gjennomføring av samfunnsvitenskapelige undersøkelser
- Utforming av forskningsspørsmål, forskningsdesign og datainnsamling
- Kvalitative og kvantitative innsamlingsteknikker herunder observasjon, intervju, gruppesamtaler og spørreskjemaer
- Praktisk bruk av spørreprogram og statistikkprogram
- Bearbeiding, analyse og tolkning av kvalitative og kvantitative data og slutningsstatistikk
- Treveis tabeller
- Signifikanstesting av toveistabeller
- Intervjuteknikker og tekstanalyse
- Perspektiver på samfunnsvitenskapelig forskning

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsning, individuelt og grupper. Studenten får tilgang og tilbud om opplæring i bruk av statistikkprogram.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

To obligatoriske oppgaver, hvorav

- en skriftlig gruppeoppgave i kvalitativ metode
- en skriftlig oppgave i kvantitativ metode (krever bruk av statistikkprogram), individuell eller i gruppe på inntil 3 personer

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MAR100 Markedsføringsledelse

Emnekode: 3MAR100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kompetanse om forhold som påvirker etterspørsel etter virksomhetens tilbud og dermed virksomhetens inntekter. Studenten skal kjenne til markedsføringens rolle og funksjon for å oppnå god verdiskapning.

Ved bestått emner har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til markedsføringsfagets utvikling, perspektiver og sentrale begreper
- har kunnskap om markeds-/kundeorientering og hvilken betydning dette har for virksomheten
- har kunnskap om hvordan de markedsmessige omgivelsene påvirker virksomheten
- har kunnskap om hvordan virksomheten må segmentere, velge målgruppe og posisjonere seg
- har kunnskap om målsetting, overordnet strategi, bruken av ressurser og konkurransevirkemidler
- har kunnskap om hvordan verdi samskapes i interaksjonen mellom virksomheten

og kunden/brukeren og hvordan dette påvirker kundens/brukerens lojalitet og tillitt.

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende teori og modeller til å drøfte og analysere virksomhetens markedsføringsutfordringer
- kan utarbeide en analyse av virksomhetens markedsmessige omgivelser
- kan planlegge og har forutsetninger for å gjennomføre de sentrale markedsaktivitetene i en markedsplan

Generell kompetanse

Studenten

- har kunnskap om etiske problemstillinger i forbindelse med utøvelse av markedsføringsfaget
- har et bevisst moralsk forhold til forbrukerinteresser og virksomheten samfunnsansvar

Innhold

- Markedsføringens begreper og perspektiver
- Markeds- og kundeorientering
- Markedsplanleggingsprosessen
- Foretakets mål, visjon og forretningsidé
- Situasjonsanalyse
- Segmentering, målgruppeutvalgelse og posisjonering
- Markedsstrategier og bruk av konkurransevirkemidler
- Utvikling av et markedstilbud og merkevarebygging
- Markedsetikk og samfunnsansvar

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, selvstendig arbeid og oppgaveløsninger i grupper sammensatt med studenter fra ulike studier.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i grupper på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3REV220 Driftsregnskap og budsjettering

Emnekode: 3REV220

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3BED100 Virksomhetens økonomi, eller tilsvarende, må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskap om planlegging, budsjettering, oppfølging, styring og kontroll av virksomheter/organisasjoner/prosjekter.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan utføre kalkulasjon etter standardkostmetoden, kunne aktivitetskorrigere virksomhetens budsjett og kunne utarbeide driftsregnskap basert på standardkost, herunder fleksibelt budsjett
- forstår tankegangen ved normalcostkalkulasjon og kjenne forutsetningene og formålet med driftsregnskap basert på normalcost, og kunne utarbeide normalcostregnskap
- har kjennskap til hvordan budsjettprosesser kan organiseres

- har kunnskap om ulike finansielle og ikke-finansielle prestasjonsmål, samt være i stand til å vurdere fordeler og ulemper med disse
- har kunnskap om nyere ideer og verktøy for planlegging, oppfølging og kontroll

Ferdigheter

Studenten

- kan foreta avviksanalyse, kjenne årsaker til avvik og kunne foreslå iverksetting av tiltak
- kan utarbeide kalkyler basert på aktivitetsbasert kalkulasjon og forstå de grunnleggende forutsetningene for og svakhetene ved denne metoden
- kan sette opp budsjettene for et foretak/organisasjon/prosjekt
- kan drøfte formålet med budsjettering og utarbeide hovedbudsjettene for likviditet, resultat og balanse, kunne utvikle systemer for oppfølging, økonomistyring og kontroll av et foretak/organisasjon/prosjekt og gjennomføre analyser ved hjelp av standardkost og andre aktuelle metoder

Innhold

- Økonomisk styring
- Grunnleggende begreper, modeller, de vanligste tabellariske resultatframstillinger og metoder for driftsregnskapet
- ABC (aktivitetsbasert kalkulasjon)
- Prissetting
- Budsjettering, herunder delbudsjetter
- Desentralisering og prestasjonsmåling – oppfølging, styring og kontroll
- Kostnadsfordeling
- Strukturering av og utforming av målerapporter

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsning ved hjelp av Excel.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

To innleveringsoppgaver som skal løses i regneark.

Eksamen

5 timers individuell hjemmeeksamen.

Eksamen består av tre deler 1) praktiske regneoppgaver som skal løses i regneark, 2) multiple choice-oppgaver som går på begrepsforståelse og 3) vurderingsoppgaver. Eksamensformen krever at man har tilgang til Internett under eksamen. Det vil være pause mellom de ulike deloppgavene. Det gis en samlet karakter for alle oppgavene.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3REG370 Etikk og samfunnsansvar

Emnekode: 3REG370

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle.

Læringsutbytte

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan gjøre rede for bestemte moralske og ansvarsmessige utfordringer knyttet til ulike aspekter ved privat, frivillig og offentlig virksomhet.
- har kunnskap om et sett av begreper, teorier og rammeverk om forretningsmodeller og samfunnsansvar og forholdet mellom dem
- kan anvende teori om samfunnsansvar forankret i etiske begreper, teorier og modeller for å identifisere og foreslå begrunnede løsninger på etiske og miljømessige problemstillinger.

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende sine kunnskaper om overstående emner til å identifisere moralske utfordringer knyttet til konsekvenser av virksomheters drift for ulike berørte gruppers interesser i konkrete situasjoner.
- kan analysere og formulere utfordringene på en måte som gjør det klart hva som moralsk sett er på spill i dem.
- kan bruke relevante rammeverk for å forstå sentrale mekanismer og praksiser som fremmer eller hindrer økonomisk, sosial og miljømessig måloppnåelse.

Generell kompetanse

Studenten

- kan analysere relevante faglige og praktiske problemer knyttet til ansvar og lønnsomhet.
- kan håndtere moralske og ansvarsmessige utfordringer knyttet til innehavelse og utøvelse av økonomisk-administrative yrkesroller («profesjonsetikk»).

Innhold

- Etikkens univers
 - Autonomi og ansvar
- Individuelt ansvar og samfunnsansvar
 - Hva vil det si at virksomheter har samfunnsansvar
- Etikken grunnbegreper
 - Jus, etikk og moral
- Etikk og begrunnelser
 - Røde flagg og etisk blindhet
- Etske prinsipper

- Det formale likhetsprinsippet, offentlighetsprinsippet
- Etske teorier
 - Utilitarisme, pliktetikk og dydsetikk
- Organisasjoner som aktører
 - I hvilken grad kan organisasjoner betraktes som moralske aktører
- Interessentteorien
 - fra shareholder til stakeholder
- Bærekraft
 - den triple bunnlinjen

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, gruppe- og plenumsdiskusjoner, samt praktiske øvelser.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det er flere arbeidskrav i løpet av emnet (både gruppe og individuelt).

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

Valgemne 7,5 sp

Emnekode:

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

I henhold til aktuell emnebeskrivelse.

Læringsutbytte

I henhold til aktuell emnebeskrivelse.

Innhold

I henhold til aktuell emnebeskrivelse.

Arbeids- og undervisningsformer

I henhold til aktuell emnebeskrivelse.

Eksamen

I henhold til aktuell emnebeskrivelse.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3BED300 Innovasjon og entreprenørskap

Emnekode: 3BED300

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kompetanse i praktisk arbeid med innovasjon og entreprenørskap i ulike virksomheter og bransjer. Begrepet innovasjon knyttes både til endringsarbeid og til nye aktiviteter i bestående virksomheter, mens entreprenørskap rettes mot kunnskap om oppstart av nye bedrifter og nye prosjekter. Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har bred teoretisk kunnskap og forståelse for arbeid med innovasjon og entreprenørskap som viktig del av dagens arbeids- og næringsliv
- har tilegnet seg forståelse for betydningen av selvutvikling og humankapital i nyskappingsprosesser
- har forståelse for viktige prosesser og arbeidsmetoder i nyskappingsarbeid, herunder produktutvikling, prosessforbedring og utvikling av markedsrelasjoner i både eksisterende og ny virksomhet

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglig kunnskap i idéutvikling, kreativitet og nyskappingsarbeid
- kan knytte kunnskapen opp mot utviklingsarbeid og aktuelle case
- kan reflektere over egen faglig utøvelse i innovasjonsprosesser og entreprenørskap

Generell kompetanse

Studenten

- har kunnskaper og ferdigheter som grunnlag for en generell utviklings- og endringskompetanse
- kan reflektere over egen rolle i en gruppeprosess
- viser bevisste holdninger knyttet til å kunne håndtere endringsprosesser mer generelt

Innhold

- Innovasjon, innovasjonsprosesser og innovasjonssystemer
- Entreprenørskap og holdninger
- Kreativitet og metoder for idéutvikling og problemløsning
- Humankapitalens betydning – herunder egenutvikling, teamprosesser og selvledelse
- Deltagelse i utviklingsarbeid.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Én skriftlig gruppeoppgave og muntlig fremføring i gruppe på tre-fem personer, hvor gruppemedlemmene kommer fra minst to ulike studieprogram.

Eksamen

2 dagers skriftlig, individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3LED300 Strategi

Emnekode: 3LED300

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnene 3MAR100 Markedsføringsledelse, 3ORG100 Organisasjonsforståelse og 3BED100 Virksomhetens økonomi eller tilsvarende må være fullført og bestått. (Forkunnskapskravene omgjøres til anbefalte krav fra høsten 2018).

Læringsutbytte

Emnet skal gi studentene kunnskap om strategisk ledelse i ulike bransjer, inkludert ledelse og utvikling av organisasjonens ressurser. Studentene skal ha utviklet evne til logisk og analytisk tenkning for å ta strategiske beslutninger.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om strategibegrepet i et historisk perspektiv, og om hvilke teorier og antakelser strategiske verktøy bygger på
- har kunnskap om hvordan strategier kan bidra til å nå mål om verdiskaping, effektivitet og lønnsomhet
- har kunnskap om generiske strategier, strategiprosesser og -perspektiver
- ha kunnskap om strategiske forretningsområder

- forstår strategi i dynamiske omgivelser med innovasjon og læring

Ferdigheter

Studenten

- kan drøfte og anvende strategibegrepet
- kan bruke strategiske analyseverktøy og gjennom dette arbeidet kunne gjøre reflekterte analyser og valg
- kan gjennomføre en strategisk analyse for en virksomhetsenhet med fokus på omgivelses- og markedsfaktorer og virksomhetens interne ressurser.
- kan anvende og integrere relevante modeller og analyser fra andre økonomi- og ledelsesfag

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere om etikk og samfunnsansvar i forbindelse med strategiske problemstillinger
- kan samarbeide med andre i en strategiprosess og kommunisere en strategisk analyse skriftlig

Innhold

- Strategibegrepet i historisk perspektiv
- Formål, visjon, forretningsidé, verdier og mål
- Den strategiske ledelsesprosess
- Strategiske forretningsområder
- Strategiske analyser
- Generiske strategier – posisjonering og profilering
- Strategiske valgmetoder

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsninger, gruppearbeid, diskusjoner og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan

avlegges

Innmelding av gruppe for semesteroppgaven.

Eksamen

Semesteroppgave i gruppe på inntil tre personer. Semesteroppgaven består av en strategisk analyse som gjennomføres ved hjelp av trinnene i strategiprosessen.

Ved gruppeeksamen står alle deltakerne i gruppa til ansvar for alt innhold i oppgaven.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3SAM100 Makroøkonomi

Emnekode: 3SAM100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Studentene skal få innsikt i makroøkonomiske teorier og metoder og lære hvordan metodene kan anvendes for å analysere norsk og internasjonal økonomi.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan redegjøre for sentrale makroøkonomiske begreper
- kan forklare grunnleggende makroøkonomiske sammenhenger
- forstår hvordan endringer i etterspørselen i en del av økonomien får ringvirkninger og kan påvirke det generelle økonomiske aktivitetsnivået i et land (multiplikorteorii)
- forstår hvordan makroøkonomisk politikk, med vekt på penge- og finanspolitikk, kan brukes til å utjevne konjunktursvingninger
- kan redegjøre for hvordan små åpne økonomier som den norske påvirkes av internasjonale forhold

- kan redegjøre for arbeidsmarkedet og sammenhengen mellom arbeidsløshet, potensielt nasjonalprodukt og inflasjon
- er bevisst institusjonelle forhold i det norske arbeidslivet som har betydning for makroøkonomisk funksjonsmåte
- har kjennskap til sentrale drivkrefter bak økonomisk vekst

Ferdigheter

Studenten

- kan innhente relevante makroøkonomiske data og indikatorer
- kan analysere makroøkonomiske problemstillinger ved hjelp av matematiske og grafiske presentasjoner av makroøkonomiske modeller
- kan analysere hvordan ulike former for makroøkonomisk politikk påvirker sentrale makroøkonomiske størrelser i en åpen økonomi

Generell kompetanse:

Studenten

- forstår skillet mellom deskriptiv og normativ teori
- forstår grunnleggende interessekonflikter og målkonflikter som er knyttet til økonomisk politikk

Innhold

- Nasjonalregnskap og økonomiske indikatorer
- Realøkonomi vs. nominelle størrelser
- Renter og valutakurser
- Strukturelle arbeidsledighet og konjunkturledighet, institusjonelle forhold i det norske arbeidsmarkedet
- Kortsiktige konjunkturmodeller (multiplikatormodeller)
- Virkningen av finanspolitikk og pengepolitikk
- Sammenhengen mellom arbeidsledighet, produksjonsgap og inflasjon
- Handlingsregelen for finanspolitikken og pengepolitiske dilemmaer
- Finansiell stabilitet og ustabilitet
- Økonomisk vekst

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer med gruppearbeid og selvstendig arbeid.

Det er ingen formelle krav til forkunnskaper, men det anbefales at man har bestått emnet Matematikk for økonomer eller tilsvarende. Studenter uten slike forkunnskaper, tilbys forkurs der relevant matematisk teori gjennomgås.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

To skriftlige innleveringsoppgaver, individuelt eller i gruppe på inntil tre personer. En av oppgavene vil kreve at man innhenter makroøkonomiske data og indikatorer fra offentlige kilder.

Eksamen

4 timer skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Kalkulator som ikke kommuniserer med andre elektroniske enheter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3BED360 Virksomhetsstyring

Emnekode: 3BED360

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Anbefalte forkunnskapskrav: 3/S/H/KORG100 Organisasjonsforståelse og 3/S/HREV220 Driftsregnskap og budsjettering eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan beskrive hovedtrekk ved resultatorientert, handlingsorientert og kulturorientert styring og kontroll i virksomheter
- kan forklare under hvilke vilkår henholdsvis resultatorientert, handlingsorientert og kulturorientert styring og kontroll anses å være særlig godt egnet i styring og kontroll av virksomheter
- kan gjøre rede for sentrale avveininger ved utforming av økonomiske resultatstyringsmekanismer som desentralisering av økonomisk ansvar, budsjetter, samt insentiver og prestasjonsmåling
- kan vise hvordan trekk ved og endringer i en virksomhets omgivelser kan ha betydning for utforming av dens styrings- og kontrollsystemer

Ferdigheter

Studenten

- kan drøfte egenskaper ved virkemidler i styring og kontroll av virksomheter på en systematisk måte
- kan eksemplifisere tilsiktete og utilsiktete virkninger av ulik utforming av virkemidler i styring og kontroll av en virksomhet
- kan formulere forslag til utforming av styrings- og kontrollsystemer i virksomheter basert på enkle case-beskrivelser

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere styrings- og kontrollsystemer i virksomheter ut fra en tverrfaglig forståelse av samspillet mellom økonomiske og atferdsmessige faktorer
- kan tolke egen rolle i en virksomhet i forhold til det handlingsrommet og de begrensningene som følger av virksomhetens styrings- og kontrollsystem

Innhold

- Ulike mekanismer for styring og kontroll i virksomheter: Resultatstyring, handlingsstyring, styring av personell og kultur
- Utforming av styrings- og kontrollsystemer: Stram eller løs styring, kontrollkostnader
- Resultatstyring med vekt på økonomisk ansvar, formelle planleggingssystemer og motivasjonskontrakter
- Prestasjonsmåling
- Styrings- og kontrollsystemer som en «pakke» av virkemidler
- Virksomhetsstyring, etikk og samfunnsansvar
- Virksomhetsstyring, strategi og omgivelser

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsning i plenum, individuelt og/eller gruppearbeid med arbeidskrav.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan

avlegges

To-tre skriftlige innleveringsoppgaver.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

På grunn av Koronaviruspandemien ble det våren 2020 gjort endringer i eksamensform på emnet. Den nye eksamensformen for våren 2020 er 6 timers individuell hjemmeeksamen.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

3BA300 / 3BA302 / 3BA304 / 3BA305

Bacheloroppgave

Emnekode: 3BA300 / 3BA302 / 3BA304 / 3BA305

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Bestått 135 studiepoeng fra bachelorstudiet, herunder metodeemnene.

Læringsutbytte

Bacheloroppgaven er et større skriftlig arbeid, som skal gjenspeile faglig forståelse og selvstendighet. Bacheloroppgaven skal være en veiledet faglig fordypning innenfor et selvvalgt tema knyttet til studiets sentrale fagområde(r).

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har dybdekunnskaper innen selvvalgt del av studiets sentrale fagområde(r)
- har forståelse for analytisk og metodisk arbeid, samt evne til refleksjon og systematisk / vitenskapelig vurdering

Ferdigheter

Studenten

- kan utarbeide konkrete problemstillinger av samfunnsmessig interesse innenfor studiets fagområde
- kan identifisere og vurdere teori, litteratur og metoder som er relevant for problemstillingen, samt treffe begrunnede valg
- kan gå i dybden på avgrensede problemstillinger og utarbeide konkrete løsningsalternativer på problemet
- kan planlegge og gjennomføre empirisk datainnsamling, samt kunne analysere funnene etter vitenskapelige metoder
- kan dokumentere og formidle resultatene fra prosjektarbeidet på en systematisk / vitenskapelig måte
- kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i vitenskapelig redelighet og forståelse for etiske utfordringer som er relevant for problemstillingen
- har bevissthet om problemstillingens og arbeidets konsekvenser for enkeltmennesker, virksomheten og samfunnet
- har kompetanse til å planlegge og utføre en selvstendig oppgave, formulere problemstillinger og analysere disse med utgangspunkt i både teoretisk og empirisk materiale, samt å gjennomføre en oppgave på en metodisk tilfredsstillende måte

Innhold

Studentene skal formulere egne problemstillinger med utgangspunkt i emner fra bachelorstudiet, som følges opp teoretisk og metodisk gjennom veiledning. Oppgavearbeidet gjennomføres med utgangspunkt i krav til samfunnsvitenskapelig metode og retningslinjer for akademisk skriving.

Ut over å tilfredsstillende akademiske krav, kan bacheloroppgaven gjerne også være praktisk rettet og/eller ta utgangspunkt i praksisfeltets utfordringer.

Arbeids- og undervisningsformer

Studentene vil i nest siste semester bli gitt nærmere orientering om arbeidet. Arbeidet med å jobbe fram en problemstilling, valg av metode og litteratursøk starter i høstsemesteret (se obligatoriske arbeidskrav).

Bacheloroppgaven skrives av to studenter. Bare unntaksvis skriver en student bacheloroppgaven alene. Studentene får individuell og/eller gruppebasert veiledning oppad begrenset til et fastsatt antall timer per oppgave. Formen på veiledningen avtales mellom den enkelte veileder og student, men det stilles krav til at veiledningen foregår på bakgrunn av skriftlig materiale som studentene har sendt veileder på forhånd.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- oppmøte på to oppgaveseminarer hhv i oktober og november (opplyses nærmere i høstsemesteret)
- innlevering av prosjektbeskrivelse innen 1. desember
- oppmøte på minimum en veiledningstime (veileder tildeles fra januar)

Eksamen

Bacheloroppgave skrevet av to studenter, samt muntlig eksamen.

Til den muntlige høringen skal studentene presentere et forberedt innlegg basert på bacheloroppgaven, samt svare på spørsmål fra sensorene. Formen på det forberedte innlegget informeres før eksamen avvikles.

Ved bacheloroppgaven står alle deltakerne i gruppa ansvarlig for alt innhold i den skriftlige oppgaven. Muntlig eksamen kan bidra til justering av karakteren med en karakter opp eller ned individuelt.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

På grunn av Koronaviruspandemien ble det vår 2020 gjort endringer i eksamensform på emnet. Den nye eksamensformen for våren 2020 er bacheloroppgave skrevet av to studenter.

Ansvarlig fakultet

Handelshøgskolen Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap